

**NYÍRBOGDÁNY KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK HATÁSKÖRÉBEN**

POLGÁRMESTER ÁLTAL MEGHOZOTT

50/2020. (IV.28) határozata

*Nyírbogdány Község Önkormányzatának 2020-2025. évekre vonatkozó Helyi
Esélyegyenlőségi Program elfogadásáról*

A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. tv 46.§ (4) bekezdésében – veszélyhelyzetben – kapott felhatalmazása alapján a
Polgármester:

Nyírbogdány Község Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programját 2020-2025. évekre vonatkozóan – 2020. május 1. napján történő hatályba lépésével - elfogadja, jóváhagyja.

Felelős: Polgármester
Határidő: folyamatos

Lisovszki Tamás
polgármester

K.m.f.

Dr. Máttyás B. Szabolcs
jegyző

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Nyírbogdány Község Önkormányzata

2020-2025

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

- A település bemutatása
- Értékeink, küldetésünk
- Célok

A helyi esélyegyenlőségi program helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása
2. Stratégiai környezet bemutatása
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége
6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége
8. Helyi partnerség, lakossági szerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

A helyi esélyegyenlőségi program intézkedési terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei
 - A helyzetelemzés megállapításainak összegzése
 - A beavatkozások megvalósítói
 - Jövőképünk
2. Összegző táblázat - a helyi esélyegyenlőségi program intézkedési terve (HEP IT)
3. Megvalósítás
 - A megvalósítás előkészítése
 - A megvalósítás folyamata
 - Monitoring és visszacsatolás
 - Nyilvánosság
 - Érvényesülés, módosítás
4. Elfogadás módja és dátuma

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Nyírbogdány Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Nyírbogdány község hazánk északkeleti régiójában, Szabolcs-Szatmár-Bereg megye területén, Kemece Járásban található, Nyíregyházától mintegy 16 km távolságra. A település központi része a 4. számú főközlekedési út mellett, a Gyártelep településrész a Nyíregyháza-Záhony vasútvonal mellett fekszik, a település megközelíthetősége, közlekedési viszonyai jók. A településről Budapest közvetlenül megközelíthető az M3 autópályán keresztül.

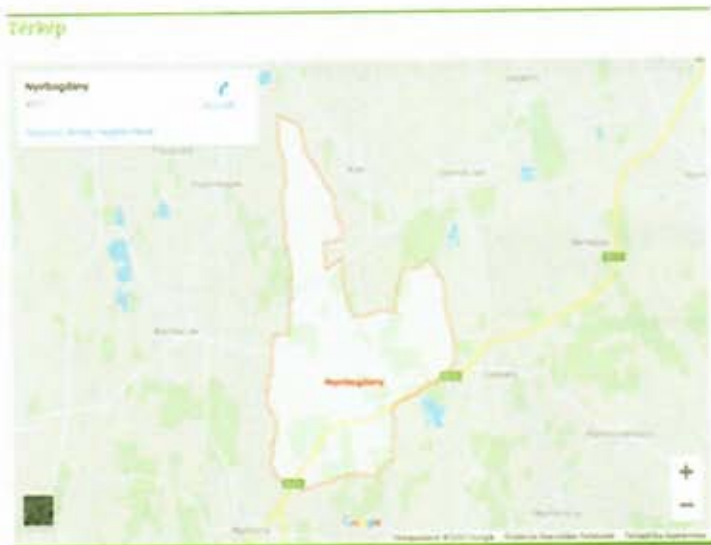
A Nyírbogdány településnév, a személynévből alakult földrajzi nevek csoportjába tartozik. A Bogdán szláv eredetű személynév, jelentése: Isten adománya. Első írásos feljegyzés a településről 1219-ben Várad Regestrumban volt olvasható és ettől az időponttól számítódik a község fennállásának évfordulója is. A XII. század közepétől lakott településként a köznemes Bogdányi család birtokába került és a XVI. századra Szabolcs vármegye egyik legjelentősebb települése volt. **1607-től** az akkor megyei alispán, Bogdányi János közbenjárására évente 6 alkalommal országos vásár tartására szerzett jogot a falunak. **1811-ben** a település mezővárosi kiváltságlevelet kapott. A Nyír- előtagot a XIX. század második felében kapta meg hivatalosan a község.

Község teljesen különálló településrésze a Gyártelep, amely 3 km-re található a falu központjától. A betelepítése csak 1904 után kezdődött meg, amikor egy Czwiber nevű vállalkozó petróleumfinomító üzemet építtetett ide. Kezdetben a gyár dolgozói telepedtek le, mára a község lakosságának kb. egyharmada él itt. A gyártelepen a korábbi MOL kőolaj finomító területén több ipari létesítmény is található, műanyagipari és kőolajipari vállalkozások, amelyek termékeik legnagyobb részét a nemzetközi piacokon értékesítik. Jelentős az éves szinten ezen vállalkozások által befizetett iparüzési adó mértéke.

A település 1990. óta község, állandó népességszáma megközelítően: 3000 fő, belterülete 327 ha, külterülete 3125 ha.

Nyírbogdány Község ma

Nyírbogdány község az Észak-Alföldi Régióban, Szabolcs-Szatmár-Bereg megye szabolcsi területén, a Közép Nyírségben található, a megyeszékhely Nyíregyházától 16 km-re. Közigazgatásilag a kemecsei járáshoz tartozik.

Bogdány eredetileg É-D irányú, egyutcás település volt, mely a mai Fő utcának felel meg, amely valószínűleg Bogdány legrégibb utcája. Az északi rész neve egy 1832-es adat szerint Felső vég, a déli felét Alsó végnek nevezték. Ezek az elnevezések a mai napig megmaradtak, tudják a nyírbogdányiak, mit is jelent az, ha valaki az Alvégre megy.

A község a népesség növekedésével fokozatosan alakult át többutcás, szalagtelkes településsé.

A község infrastrukturális ellátottsága teljes. Az utak 95%-ban szilárd burkolatúak, víz, szennyvíz csatornázottsága 100%-os, minden háztartás rákapcsolódhat a földgázhálózatra.

A település mellett halad el a 4. sz. főút és érinti a Budapest-Záhony vasútvonal is. A község sajátossága, hogy a központtól 3 km-re alakult ki a Gyártelepi településrész, ahol megközelítőleg ezren élnek.

A vállalkozások letelepedése érdekében az önkormányzat ipari parkot hozott létre 2002-ben, területe 20,5 hektár.

A település jelképének számítanak a község központjában található református templom és a Székely Elek által a századfordulóban épített kúria, mely jelenleg, mint Könyvtár, Információs és Szolgáltató Hely működik. A településen 2006. évben tájház került kialakításra. Az utóbbi évek legjelentősebb

beruházásai: 100 férőhelyes óvoda, Gyártelepi településrészen óvoda felújítása, ravatalozó és 14 férőhelyes szálláshely kialakítása, a polgármesteri hivatal épületének külső felújítása.

A településen elérhető szolgáltatások:

- Fogorvosi szolgálat
- Calendula Gyógyszertár
- Házi orvosi szolgálat (1 fő házi orvos)
- Orvosi Ügyelet Kemeceken érhető el
- Védőnői szolgálat 1 fő védőnő
- Sion Idősek Szeretetotthona
- Tájház
- Nyírbogdány Posta

A településen élők ügyeik intézésében a Sz-Sz-B Megyei Kormányhivatal Kemecei Járási Hivatal Kormányablak szolgáltatásait tudják igénybe venni.

Cím: Kemece, Szent István utca 40.

A járáshoz tartozó települések: Berkesz, Beszterec, Demecser, Gégény, Kemece, Kék, Nyírbogdány, Nyírtét, Székely, Tiszarád, Vasmegyer

Demecseri Kirendeltség

4516 Demecser, Kétezer-egy tér 1.

Sz-Sz-B Megyei Kormányhivatal Kemecei Járási Hivatal kijelölt ügysegéde minden hét szerdán tart ügyfélfogadást Nyírbogdányban.

A Virágos Nyírbogdány

Nyírbogdány község önkormányzata 2004. évben csatlakozott a 'Virágos Magyarország' mozgalomhoz, és az elmúlt 15 évben évről-évre részt vesz a versenyen. A település vezetése a mozgalom célját magáénak elismerve vállalta fel, az új zöldfelületek, parkok, fasorok létesítését, fenntartását, kulturált, egészséges környezet kialakítását, közterek, utcák, épületek, intézmények virágosítását, növény kiültetéseket a lakosság bevonásával, részvételével, továbbá a település műemlékeinek, épületeinek, turisztikai és kulturális értékeinek megőrzését, fejlesztését és a gyomnövények irtását.

A mozgalomban résztvevők – települések önkormányzata, lakossága, civil szervezetei, intézményei, vállalkozásai – szépítő munkájukkal javítják településük, országunk jó hírét, az ott élők életminőségét, elősegítik a kultúra, a turizmus, az EU kapcsolatok fejlődését, a közízlés, az igényes lakókörnyezet kialakítását, a közös értékek védelmét, növelését.

A község még sikeresebb szereplése érdekében az önkormányzat minden évben a helyi lakosok felé meghirdeti a „Virágos Nyírbogdány” elnevezésű versenyt, melyen megválasztják a falu legszebb, legvirágosabb ingatlanait. A verseny győztesei az elismerő cím mellett, értékes tárgyjutalomban részesülnek, mely minden évben az augusztusi falunapon kerül átadásra.

Az elmúlt 15. év legjelentősebb sikere volt a 2017. év, amely évben Nyírbogdány község önkormányzata kapta a Virágos Magyarország 2017. Versenyen “Az év települése” különdíjat Veszprémben, az Észak-Alföldi Régió 5000 lélekszám alatti lakosokkal rendelkező községek között. Az elismerés nemcsak az önkormányzat, hanem a település lakóinak is érdeme volt.

A település demográfiai helyzete:

A településen élők száma az elmúlt 5 évben minimálisan csökkent. Nemi arányokat megfigyelve azt látjuk, hogy a nők és a férfiak közel azonos arányban vannak jelen a településen. Az életkori megoszlást tekintve az aktív korú lakosság van nagyobb számban 27,9 %, valamint magas a 65 év felettiek aránya is 9,95 %.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 0101)	Változás
2014	2 840	
2015	2 810	98,9%
2016	2 799	99,6%
2017	2 813	100,5%
2018	2 936	104,4%
2019	2 938	100,1%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

2.1. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 0301)	Nők	Férfiak
Állandó népesség száma (férfiak TS 0300, nők TS 0302)	1 454	1 484	2 938	50,51%	49,49%
0-2 évesek (összes száma TS 0305, aránya TS 0316)			85	2,89%	
0-14 éves (férfiak TS 0306, nők TS 0307)	243	223	466	7,59%	8,27%
15-17 éves (férfiak TS 0308, nők TS 0309)	51	49	100	1,67%	1,74%
18-59 éves (férfiak TS 0310, nők TS 0311)	931	816	1 747	27,77%	31,69%
60-64 éves (férfiak TS 0312, nők TS 0313)	87	97	184	3,30%	2,96%
65 év feletti (férfiak TS 0314, nők TS 0315)	142	299	441	10,18%	4,83%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

2.2. számú táblázat - 15-17 éves gyermekek száma

Korcsoport	Fő		Változás
	2001	2011	Fő
15 éves gyermekek száma			0
16 éves gyermekek száma (TS 0501)	46	40	-6
17 éves gyermekek száma (TS 0502)	44	39	-5
Összesen	90	79	-11

Forrás: TEIR - KSH, Népszámlálási adatok

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 0328)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 0327)	Öregedési index (%) (TS 0401)
2014	424	497	85,31%
2015	423	500	84,60%
2016	431	486	88,68%
2017	427	455	93,85%
2018	432	463	93,30%
2019	441	466	94,64%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A településen a 0-14 évesek száma évről-évre magasabb, mint a 65 év feletti lakosok száma. A településről elvándorlók száma magasabb, mint az odavándorlások száma. Valamint az is megfigyelhető, hogy a halálozások száma évről-évre magasabb, mint az élve születések száma.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó jellegű odavándorlás (TS 0601)	Elvándorlás (TS 0600)	Egyenleg	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (TS 0602)
2014	47	71	-24	-8
2015	66	68	-2	-0,67
2016	63	61	2	0,66
2017	70	103	-33	-11,14
2018	91	130	-39	-13,28
2019	n.a.	n.a.	-	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Élveszületések száma (TS 0701)	Halálozások száma (TS 0702)	Természetes szaporodás (fő) (TS 0703)
2014	31	35	-4
2015	30	48	-18
2016	31	41	-10
2017	15	43	-28
2018	36	41	-5
2019	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A település főbb támogatott projektjei

TOP-1.3.1-16-SB1-Gazdaságfejlesztést és a munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés/Nyírbogdány

Magyar Közút Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaság

Közlekedésfejlesztés Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében 4.

2017.12.04

1 457 642 096 Ft

TOP-1.1.3-15-SB1-Helyi gazdaságfejlesztés/Nyírbogdány

NYÍRBOGDÁNY KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

Nyírbogdány helyi termelői piac kialakítása

2016.12.20

183 331 936 Ft

KÖFOP-1.2.1-VEKOP-16-Csatlakoztatási konstrukció az önkormányzati ASP rendszer országos kiterjesztéséhez /Nyírbogdány

NYÍRBOGDÁNY KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

NYÍRBOGDÁNY KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA ASP KÖZPONTHOZ VALÓ CSATLAKOZÁSA

2016.11.17

6 000 000 Ft

KEHOP-5.2.3-16-Egyházak épületenergetikai fejlesztései megújuló energiaforrás hasznosításának lehetőségével/Nyírbogdány

Tiszántúli Református Egyházkerület

A Nyírbogdány Idősek Otthona és konyha energetikai korszerűsítése

2017.12.13

230 000 000 Ft

GINOP-5.2.3-16-Fiatалok vállalkozóvá válása - Vállalkozás indítási költségeinek támogatása/Nyírbogdány

Past Present Future Game Közhasznú Nonprofit Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság

Játékos tanulás a világhálón

2019.07.09

7 908 199 Ft

GINOP-1.2.2-16-Mikro-, kis- és középvállalkozások kapacitásbővítő beruházásainak támogatása/Nyírbogdány

River Real Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság

River Real Kft. egyedi kerámaicsempe gyártása

2017.07.05

17 631 140 Ft

GINOP-1.2.2-15-Mikro-kis és középvállalkozások kapacitásbővítő beruházásainak támogatása/Nyírbogdány

K-PLAST Műanyaggyártó, Feldolgozó és Kereskedelmi Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság

A K-PLAST Kft. kapacitásbővítő beruházása

2016.01.21

38 411 100 Ft

GINOP-1.2.2-15-Mikro-kis és középvállalkozások kapacitásbővítő beruházásainak támogatása/Nyírbogdány

NÉGYCENTES Termelő és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság

Pálinka gyártó technológia kialakítása a NÉGYCENTES Kft-nél

2016.03.24

9 999 000 Ft

EFOP-3.3.1-16-Tanoda programok támogatása/Nyírbogdány

Kristály Alapítvány

Kristály Tanoda Nyírbogdányban

2017.04.26

18 493 986 Ft

TOP-3.1.1-15-SB1-Fenntartható települési közlekedésfejlesztés/Nyírbogdány

NYÍRBOGDÁNY KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

Nyírbogdány helyi kerékpárút építése

2017.12.21

152 086 058 Ft

Értékeink, küldetésünk

A társadalmi esélyegyenlőségek megszüntetése az Európai Unió és hazánk törvényi előírásainak betartása mellett Nyírbogdány Község számára is alapvető jelentőségű. Fontos, hogy végső célként minden állampolgár, ezen belül minden helyi lakos számára megteremtődjön az esélyegyenlőség az élet különböző területein.

Így: a

- tanulásban,
- a szociális és egészségügyi ellátásban,
- a munkához jutásban,
- a fizikai környezetben,
- a közszolgáltatások elérésében.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Nyírbogdány település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
a diszkriminációmentességet,
szegregációmentességet,
a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.
A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nktv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Helyi rendeletek száma, rövid bemutatása

- Nyírbogdány község képviselő testületének 4/2015 (II.26.) önkormányzati rendelete a szociális ellátásokról
- Nyírbogdány Község képviselő testületének 5/2018. (V.16) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek megszegésének következményeiről szóló önkormányzati rendelet megalkotásáról
- Nyírbogdány község képviselő testületének 7/2015 (III.26.) önkormányzati rendelete az avar és kerti hulladék nyílttéri égetéséről
- Nyírbogdány Község képviselő testületének 3/2020. (II.12.) rendelete a helyi önszerveződő közösségek pénzügyi támogatásának rendjéről

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Az esélyegyenlőség javítása, az egyenlő bánásmód érvényesítése szempontjából releváns, a társadalom különböző csoportjainak együttélésére vonatkozó stratégiák különösen az alábbiak:

„Legyen jobb a Gyerekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) A Legyen Jobb a Gyerekeknek Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolta, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A törvény minden gyermekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyerekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. A Nemzeti Stratégia másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége, a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke.

Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Terv 2007- Az Országgyűlés 2007. június 25-én fogadta el a Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Tervről szóló 68/2007. (VI. 28.) OGY határozatot, amely a Kormány feladatául tűzi, hogy a Stratégiai Terv végrehajtására készítsen rövid távú, kétéves időszakokra szóló intézkedési terveket. A Stratégiai Terv négy prioritási területen (oktatás, foglalkoztatás, lakhatás és egészségügy), az egyenlő bánásmód érvényesítésével kapcsolatban, továbbá a kultúra, a média és a sport területén határoz meg átfogó célokat, a célokhoz kapcsolódó konkrét feladatokat, az ezekhez rendelt mutatókat, továbbá a feladatok eléréséhez szükséges intézkedéseket. A nemek közötti esélyegyenlőség megteremtését a négy prioritási területen megfogalmazottakhoz kapcsolódó feladatokon és intézkedéseken keresztül kívánja megvalósítani.

Időügyi Nemzeti Stratégia 2009- Az Országgyűlés 2009-ben a 81/2009. (X.2.) OGY határozatában fogadta el a Stratégiát, amelynek célkitűzéseinek megvalósulását két ütemtervre bontották. Az első rész 2010-2022-ig, a másik 2023-2034-ig tervezhető, hogy több párhuzamosan folyó cselekvési tervvel együtt tudjon megvalósulni. A magyarországi időspolitika egyik legfontosabb megoldandó kérdése az időskorúak diszkriminációjának megszüntetése és az esélyegyenlőség megteremtése, az idős korosztály igényeinek figyelembevétele az élet valamennyi területén. A stratégia kiinduló pontja az, hogy a legtöbb ember időskorában a következő négy dolgot szeretné elmondani magáról: a társadalom megbecsült tagja, egészséges, nem magányos, biztonságban és védettségben tud élni. Ezekből kiindulva a célok a fenntarthatósági elvek mentén fogalmazódtak meg. Minden korosztály számára élhető világban olyan gazdasági és társadalmi környezet kialakítása, amelyben az idősödő és az idős emberek meg tudják őrizni aktivitásukat, társadalmi részvételüket. Olyan szemlélet kialakítása, amellyel biztosítható és növelhető az időskor presztízse, valamint az idős korosztály iránti szolidaritás. Az időskorra történő felkészülés és az aktív társadalmi részvétel igényének erősítése a társadalomban.

Az EU 2020 stratégia Az EU 2020 stratégia az Európa 2020 az Európai Unió 10 évre szóló növekedési stratégiája, a 2000-ben megkezdett Lisszaboni Stratégia folytatása, annak tapasztalatait beépítő új, közösségi gazdaságpolitikai célrendszer és ahhoz tartozó intézkedésterv. Célja nem csupán a válság leküzdése, a stratégia az uniós növekedési modell hiányosságait hivatott megszüntetni, és az intelligensebb, fenntarthatóbb és befogadóbb növekedés feltételeit kívánja megteremteni. Az esélyegyenlőség szempontjából releváns célkitűzések, melyeket 2020-ra az EU egészének teljesítenie kell, két területen is megjelenik. Az oktatásban a lemorzsolódási arányt 10% alá kell csökkenteni. A szegénység/társadalmi kirekesztés ellen ható intézkedések sora pedig azt célozza, hogy legalább 20 millióval csökkenjen azok száma, akik nyomorban és társadalmi kirekesztettségben élnek, illetve akik esetében a szegénység és a kirekesztődés reális veszélyt jelent.

Nemzeti Reform Program A Nemzeti Reform Program: Az Európa 2020 stratégia megvalósításának legfontosabb eszközét tagállami szinten a nemzeti reformprogramok jelentik, melyeket a tagállamoknak minden év áprilisában, a stabilitási/konvergencia programokkal együtt kell elkészíteniük. A nemzeti reformprogramok rögzítik az uniós kiemelt célok alapján megfogalmazott nemzeti célokat, továbbá ismertetik, hogyan kívánják a kormányok a célokat teljesíteni, illetve a növekedést hátráltató akadályokat leküzdeni. A dokumentumok azt is meghatározzák, hogy kik, mikor, milyen intézkedéseket hoznak majd, s hogy ennek milyen költségvetési vonzatai lesznek. A Nemzeti Reform Program az esélyegyenlőségi célcsoportok helyzete javításának szempontjából közvetlen jelentőséggel bíró célkitűzéseket és intézkedéseket tett.

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia – Irányok és Célok 2010-2021 A Stratégiát a 1004/2010. (I.21.) határozatában fogadta el a Kormány. A hosszú távú célkitűzéseket a Pekingi Cselekvési Programmal és „A nők és férfiak egyenlőségéről szóló útiterv 2006-2010” című Európai Bizottság által kiadott dokumentummal összhangban alkották meg. Ennek keretében hat prioritást határozott meg olyan területeken, ahol a nők és a férfiak társadalmi egyenlőségének eléréséhez határozott kormányzati lépések megtételére van szükség. A nők és a szegénység, valamint az egészség szempontjainak figyelembe vételével a foglalkoztatási aránytalanságok felszámolása. A Kormánynak támogatnia kell a szakmai, a magán- és a családi élet jobb összehangolhatóságát. A politikai, gazdasági döntéshozatalban, és a tudomány területén a férfi-női részvétel aránytalanságainak csökkentését kell elérni. Az erőszak elleni hatékony fellépéshez, a megelőzéshez szükséges intézkedések megtételének elősegítése. A nemekhez kötődő sztereotípiák visszaszorítása. A nők és férfiak közötti társadalmi egyenlőtlenségek leküzdéséhez szükséges stratégiai célokhoz kapcsolódó változások szakmai megalapozása képzés, intézményrendszer, nemekre érzékeny költségvetés, nemekre bontott adatgyűjtés által.

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (2011–2020) A Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (NTFS) az Európai Bizottság által 2011ben jóváhagyott „A nemzeti romaintegrációs stratégiák uniós keretrendszere 2020-ig” című dokumentumban foglaltakhoz illeszkedik. Az NTFS a szegénység elleni fellépés érdekében megfogalmazott felzárkózási politikát helyezi középpontba, emellett hangsúlyos célja a roma közösségek kirekesztése ellen ható folyamatok megelőzése, felszámolása. A stratégia célja, hogy a szegénység szempontjából meghatározó problématerületek – gyermekszegénység, romák helyzete, hátrányos helyzetű térségek – hosszú távú elképzeléseinek integrálását, kiegészítését, egységes célrendszerben történő kezelését kívánja előmozdítani, figyelemmel a többi, a társadalmi felzárkózási szempontjából releváns stratégiára, így a gazdaságfejlesztésre és foglalkoztatáspolitikára, a vidékfejlesztésre, az egészségügyi, szociálpolitikai, közigazgatási elképzelésekre.

Nemzeti Drogellenes Stratégia (2013–2020) A Nemzeti Drogellenes Stratégia 2013-2020 – Tiszta tudat, józanság, küzdelem a kábítószer-bűnözés ellen című dokumentum, melyet az Országgyűlés a 80/2013. (X.16.) határozatában fogadott el, illeszkedik az Európai Unió 2013-2020-ra vonatkozó drogstratégiájához. A Drogellenes Stratégia elsősorban a kábítószer-problémára vonatkozik, azonban nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy a kábítószer-jelenség szorosan összefügg más kémiai és viselkedés függőségi problémákkal, a probléma hatékony kezeléséhez hozzátartozik a rendszerszemléletesség, és egyéb nemzeti stratégiákkal, valamint programokkal való szoros együttműködés. Három beavatkozási területen állapít meg fejlesztési irányokat: egészségfejlesztés és kábítószer-megelőzés; kezelés, ellátás és felépülés; valamint kínálatcsökkentés területén. A Kormány a Stratégia által egyes ágazatok, intézmények, helyi közösségek és szervezetek számára ad irányadó koncepciókat, szemléti és értelmezési rendszereket az akciótervek, cselekvési programok elkészítéséhez. A társadalom közösségei, tagjai és döntéshozói körében segíti elő a kábítószer-jelenség megértését, és a stratégia alapelveivel való azonosulást.

Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia (2013–2023) A Kormány a 1744/2013. (X.17.) számú kormányhatározatában fogadta el a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiát. Magyarország kriminálpolitikai törekvése a közrend erősítése, a közterületek biztonságának fokozása, a bűnözés mennyiségi visszaszorítása és csökkentése, a bűnözéssel okozott károk és negatív hatások enyhítése, megfelelő védelem biztosítása a családok és egyének számára, végső soron az állampolgárok biztonságérzetének javítása. Kiemelt beavatkozási területnek számít a gyermek- és fiatalkori bűnözés megelőzése, a településbiztonság fokozása, az áldozattá válás megelőzése és az áldozatok segítése, valamint a bűnisméltés megelőzése. Az aktív bűnmegelőzési tevékenység lehet bármennyire is hatékony és kiterjedt, megfelelő forrásokkal ellátott, nem érhet el sikert, ha a tágabb értelemben vett környezeti hatásoknak nincs megfelelő támogatásuk. A környezeti hatások a családi és közösségi kapcsolatokról kezdve, az oktatási, nevelési, állami intézményeken át lehetnek. Minden olyan területre ki kell hatnia a bűnmegelőzési tevékenységnek, amely valamilyen formában növelheti, csökkentheti vagy meghatározhatja a bűnelkövetővé vagy áldozattá válást. A bűnmegelőzésben az állami szervezeteken kívül önkormányzati, civil és egyházi szervezetek, a gazdaság szereplői, tágabban fókuszban a családok és maguk az állampolgárok vesznek részt, a legfontosabb szerepet továbbra is a rendőrség tölti be.

Nemzeti Fenntartható Fejlődés Keretstratégia Az Országgyűlés 18/2013. (III.28.) sz. határozatával fogadta el a Nemzeti fenntartható fejlődés Keretstratégiáról szóló határozatát. A Keretstratégia a közpolitikai döntéselőkészítés-döntéshozási rendszerben egy hosszú távú koncepció, amelyben keretet nyújt más szakpolitikai stratégiáknak és terveknek, hogy azok fenntarthatósági szempontból megfelelőek legyenek. A fenntarthatóság az emberiség folytonos megújulását, a jövőért való felelősség érvényesítését, a folyamatosan változó környezethez való alkalmazkodást jelenti, a természeti erőforrások mennyiségi és minőségi megőrzésének érdekében. A fejlődés pedig az alkalmazkodásban történő javulásra vonatkozik. A nemzet fenntarthatósági politikájának átfogó célja a folytonosan változó társadalmi-humán-gazdasági-természeti külső környezethez való alkalmazkodóképesség feltételeinek biztosítása és fejlesztése. Az emberi erőforrások célterületen a népesség stabil egészsége, a jelenkor kihívásainak megfelelő készségekkel és tudással rendelkező, a kirekesztést mellőző társadalom létrehozása, mivel a szegénység és az etnikai kirekesztés a szolidáris társadalom legnagyobb ellensége.

Országos Fogyatékoságügyi Program (2015-2025) Az Országgyűlés a 15/2015. (IV.7.) számú határozatában fogadta el a Programot. A 2011. évi népszámlálás adatai szerint a népesség 4,9%-a vallotta magát fogyatékos személynek, azonban a nemzetközi felmérések szerint vélhetően a lakosság 10%-a élhet valamilyen fogyatékosággal együtt, ez hazánkban körülbelül 1 millió főt érinthet. Tartós betegséggel, egészségkárosodással a népszámlálási adatból vonatkoztatva viszont már jóval magasabb létszám, körülbelül 1,6 millió fő él együtt. A fogyatékosággal élők az élet számos területén még ma is hátrányos megkülönböztetésben részesülnek, ezért kiemelten fontos a különböző területeken az esélyegyenlőség megteremtése a személyre szabott igényeik alapján. A többségi társadalom tagjainak meg kell tanulniuk a fogyatékosággal élők emberi méltóságának tiszteletben tartását. Rendkívül fontos, hogy a fogyatékosággal élőket bevonják azoknak a döntéseknek a meghozatalába, amelyek az ő életükre is befolyással lesz.

2.1.1. Költségvetési terv

Nyírbogdány község arra törekszik, hogy az Önkormányzat működése lehetőség szerint az eddigi színvonalon biztosított legyen. Mindezeket gazdaságos és költségtakarékos működés mellett valósítsa meg. A település eddig gazdaságilag stabil volt és a cél az, hogy ez a jövőben is így maradjon. A képviselő testület egy teljesíthető, átgondolt költségvetés megalkotásával a község fejlődését, előrehaladását szem előtt tartva végzi tevékenységét.

A község 2021-2027-es területfejlesztési tervében többek között az alábbi fejlesztési javaslatok kerültek megjelölésre:

- Belterületi út, kerékpárút, járda
- Belterületi csapadékvíz elvezetés
- Zöldterületek, zöldfelületek
- Mikro-, kis- és középvállalkozások fejlesztése
- Helyi termékértékesítés, helyi piacok, helyi közétkeztetés
- Oktatás (infrastruktúra, képzés): meglévő oktatási célra használt épületek felújítása
- Közművelődés, kultúra, közösségi terek és szolgáltatások
- Hulladékgazdálkodás

A legfontosabb az út felújítás és járda építés, szinte mindegyik belterületi út esetén, illetve az elkerülő út. Pályázatokra kész tervekkel rendelkezünk a Körösi Csoma S. utca, Petőfi utca, Szabadság utca vonatkozásában. Pályázat van a Gyártelepi csapadékvíz elvezető rendszer kiépítése tárgyában is.

Terveink között szerepel a kerékpárút építés folytatása. Nyírtura – Nyírbogdány közötti kerékpárútra már engedélyes tervvel rendelkezünk, de tervben van Kék irányába is a kerékpárút kiépítése. Ezek megvalósítására a megfelelő pályázati forrás elérése után kerülhet sor.

Pályázati forrásból szükséges még az utak karbantartásához szükséges munkagépek beszerzése.

Községünk „Nyírbogdány helyi termelői piac kialakítása” című TOP-1.1.3.-15-SB1-2016-00029 számú pályázat megvalósításához 183.331.936,- Ft vissza nem térítendő 100% intenzitású támogatásban részesült, melynek eredményeként 2018.12.07.-én átadásra került a helyi termelő piac. A piac bővítését szintén pályázati forrásból tervezzük megvalósítani.

Az egészségügyi és az oktatásügyi feladatokat a településen nem az önkormányzat fenntartása alá tartozó intézmények látják el. Természetesen az ezeket a területeket érintő fejlesztések érdekében az Önkormányzat továbbra is együttműködik a fenntartókkal, egyeztetéseket folytat és szükség szerint segítséget nyújt.

2.1.2. Gazdasági program

Az alakuló képviselő testület a választási ígéreteknek megfelelően összeállít egy olyan rövidtávú fejlesztési programot, amelyek ön-, illetve támogatási forrásokból megvalósítható.

Ennek célja, hogy az Önkormányzat Képviselő-testülete a ciklusának időtartama alatt egy egységes, előre meghatározott célrendszer szerint működjön, fejlődjön. A Képviselő-testület tudomásul veszi, hogy a programban meghatározottakat figyelembe kell venni minden gazdasági jellegű, a gazdálkodásra, a település működtetésére, fejlesztésére vonatkozó döntésnél. A fejlesztési program összeállítása során az alábbiak kerültek figyelembevételre:

- A Képviselő-testület és a polgármester elképzelései,
- A településen lévő intézmények, szervezetek vezetőinek javaslatai, elvárásai, elképzelései,
- A település lakossága, önszerveződő közössége által megfogalmazott elképzelések, igények,
- Az Önkormányzat jelenlegi, illetve várható pénzügyi helyzete.

A meghatározott célkitűzések eléréséhez a Képviselőtestületnek két irányba is koncentrálnia kell:

- egyrészt a célkitűzések egymásra épülő megvalósítására,
- másrészt a szükséges anyagi források, eszközök megteremtésére.

A célkitűzések megvalósításakor a Képviselő-testületnek ügyelnie kell arra, hogy az egyes elképzelések úgy valósuljanak meg, hogy azok a legfőbb célként meghatározottakat segítsék, járuljanak hozzá a részcélok megvalósításához. A célok, elképzelések megvalósításához a Képviselő-testületnek biztosítani kell a szükséges anyagi eszközöket, valamint vagyont.

Az anyagi eszközök, valamint a vagyon megteremtéséhez nem elegendők a szokásos évről évre keletkező források (állami támogatások), hanem szükség van

- a pályázati lehetőségek felkutatására, illetve
- az Önkormányzat sajátosságainak kihasználása alapján új lehetőségek keresésére, energiatakarékossági programok, pályázatok, energiatermelés), illetve a meglévő anyagi források nagyobb kihasználására.

Ennek a programnak célja, hogy Nyírbogdány fejlődésének üteme fenntartható, életének komfortja biztosítható és javítható legyen. Előnyben részesíti azokat a programokat, amelyek a település fenntartható fejlődését, népességmegtartó képességét segítik elő.

2.1.3. Szociális háló

Nyírbogdány településen évek óta kiépült az a szociális biztonsági rendszer, ami naprakészen tudja biztosítani a településen élők szociális szükségleteinek kielégítését, biztonságát és védelmét. Az ebben a rendszerben dolgozó szakemberek mindegyikének folyamatosan tájékozottnak kell lennie az évről évre változó társadalmi és gazdasági helyzet hozta nehézségekről, a családokban előforduló problémákról, a változásban lévő érték és norma rendszerről, a jogszabályi változásokról és az ezekkel kapcsolatos új szakmai stratégiák kialakításáról. Természetesen ez a szociális háló minden állampolgár számára feltétel és megkülönböztetés nélkül rendelkezésre kell, hogy álljon és a szolgálatot teljesítő szakemberek legjobb tudásukkal, kell, hogy segítsék a bajba jutott embert.

A szociális alapszolgáltatásokat a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat látja el. A Szolgálat szakmai tevékenysége:

A Szolgálat nyitott intézmény, ügyfélfogadása folyamatos, szolgáltatásai ingyenesek.

Működése nem hatósági, hanem szolgáltató jellegű. Az együttműködés elvére épül, igyekezve ezzel megelőzni a hatósági intézkedést. A segítségnyújtás főbb formái között információnyújtás, tanácsadás, ügyintézés, segítő beszélgetés, mentális gondozás, életviteli tanácsadás szerepel.

Családgondozást végez a családban jelentkező működési zavarok megoldása érdekében.

Munkamódszerük az egyéni esetkezelés, segítő beszélgetés és szabadidős programok szervezése.

A Gyvt. 39. § (3) bekezdése alapján a gyermekvédelmi jelzőrendszer megszervezése, működtetése, koordinálása a gyermekjóléti szolgálat feladata. Ennek megfelelően figyelemmel kíséri az illetékességi körébe tartozó településen élő gyermekek szociális és családi helyzetét, szociális ellátások iránti esetleges igényeit, kiépíti és működteti a jelzőrendszert, amely lehetővé teszi a gyermekek veszélyeztetésének felismerését, a jelzőrendszer tagjaitól érkező jelzéseket fogadja és a veszélyeztetés gyanújának megalapozottsága esetén, a gyermek és a család szükségleteihez igazodó intézkedéseket tesz.

2019. évben a **jelzőrendszerből 162 alkalommal éltek jelzéssel**. Ebből 98 alkalommal a közoktatási intézményből, 5 alkalommal az egészségügyi szolgáltató, 33 alkalommal a gyámhivatal, pártfogó 6 alkalommal, rendőrség: 6 alkalommal, valamint 14 esetben állampolgár élt jelzési kötelezettségével.

- *Az önkormányzat szabályozási hatáskörében*

A szociális ellátásokat és szolgáltatásokat szabályozó saját hatáskörben megalkotott önkormányzati rendeleteknek összhangban kell állniuk a jogszabályi változásokkal.

- *Önkormányzati ellátási szintű feladatok*

Az önkormányzatnak az önkormányzati törvényből és szociális törvényből adódó kötelező és önként vállalt feladatainak ellátása érdekében folyamatosan biztosítani kell a szociális ellátások és szolgáltatások anyagi fedezetét, az intézmények működéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételeket, továbbá azok fejlesztéséhez, állagmegóvásához szükséges forrásokat.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló többször módosított 1993. évi III. törvény 92/B.§ (1) bekezdés e, pontjában foglalt rendelkezés értelmében a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény állami fenntartója /az önkormányzatok is ide tartoznak/ gondoskodik a szakemberek képzéséről, továbbképzéséről.

- *Intézményi szintű feladatok*

Az Önkormányzatnak nincsenek intézményei

- *Fejlesztési irányok*

Együttműködés az egyházzal, szakmai konzultációk tartása.

2.1.4. Köznevelési és közművelődési intézmények

A településen jelenleg egy közoktatási intézmény működik. Az óvodai nevelést, valamint az általános iskolai oktatást az egyházi fenntartású Kazinczy Ferenc Baptista Óvoda, Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola biztosítja.

Településünkön helyben biztosított a napközi otthonos óvodai nevelés a községi és a gyártelepi óvodában. 3 csoporttal, összesen 68 gyerekkel működik az óvoda.

Az előző, 2018-19-es tanévhez viszonyítva az óvodáskorú gyermekek létszáma csökkent a községi óvodában, a gyártelepi óvodában viszont emelkedés tapasztalható.

Az óvodai nevelés azért kiemelten fontos, mert a személyiségfejlesztő játékokkal és a szokásrendek kialakításával hozzájárulhatunk a hátránykompenzációhoz és már korán jelzéseket kaphatunk a pszichikus funkciók zavaráról.

Elérendő cél a jövőben, hogy minden halmozottan hátrányos helyzetű gyermek járjon óvodába Ennek elérésében mindenképpen szükséges a családsegítő munkatársainak és az óvónők bevonása.

Az Iskola tanulóinak létszáma 149 fő. Ebből alsó tagozatban: 55 fő, felső tagozatban: 80 fő tanul.

Nyírbogdány községben a Könyvtár, Információs és Közösségi Hely látja el a közművelődési, könyvtári feladatokat. 2013. január 1-től a Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár szolgáltatóhelyeként működik. Közel 8000 kötet és tíz -féle folyóirat várja az olvasókat.

A könyvtár számítógépekkel is bővült, így az internetezni vágyók is lehetőséghez juthatnak.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A Mötv. 87. §-a értelmében a helyi önkormányzatok képviselő-testületei megállapodhatnak abban, hogy egy vagy több önkormányzati feladat- és hatáskör, valamint a polgármester és a jegyző államigazgatási feladat- és hatáskörének hatékonyabb, célszerűbb ellátására jogi személyiséggel rendelkező társulást hoznak létre.

A helyi esélyegyenlőségi programhoz kapcsolódóan az alábbi Mötv. rendelkezései szerinti létrehozott jogi személyiségű társulást kell megemlítenünk:

- Orvosi Ügyeleti Társulás Kemece (Kemece-Beszterec-Kék-Nyírbogdány-Vasmegyer-Tiszarád-Sényő-Kótaj) Kemece székhellyel
- Nyírségi Vízgazdálkodási Társulat
A Nyírségi Vízgazdálkodási Társulat 1977-ben a jogelőd Tisza-Rétközi Vízgazdálkodási Társulat és a Kelet-Nyírségi Vízrendező és Vízhasznosító Társulat egyesítésével jött létre.

A társulat az állam és az érintett települési önkormányzat költségvetési hozzájárulásából, egyéb támogatásokból, továbbá a vállalkozásból származó eredményéből végzi közcélú tevékenységét.

Tevékenységük jelentős része arra irányul, hogy a Társulat tagjait a vízgazdálkodási célok érdekében mozgósítsák, hogy a kezelésükbe tartozó vízellátási létesítmények állandó fenntartásával segítsék az egész vízgyűjtőben meglevő vízrendszer harmonikus működését.

- **Első Nyírségi Fejlesztési Társulás**

Az Első Nyírségi Fejlesztési Társaság egyesület formájában működő szervezet, mely Nyíregyháza és a környező 11 település összefogásával 1993-ban alakult, jelenleg 18 tagot számlál.

Az egyesület fő küldetése a települések összefogásával, koordinálásával azon feladatok ellátása, melyeket önállóan, szűkös anyagi helyzetükből kifolyólag nem képesek megvalósítani. Cél a tagtelepülések és a régióban működő civil szervezetek esélyegyenlőségének, közös érdekképviseletének megteremtése, továbbá elősegíteni a partnerség kialakulását a három szektor (állam, civil, piac) között, hozzájárulni a közösségi célokat szolgáló szervezetek sikeres működéséhez.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés elkészítéséhez a KSH és a TEIR adatbázis, valamint a népszámlálási adatok szolgáltak alapul. Emellett Nyírbogdány Község Önkormányzata által szolgáltatott adatok, a településen működő intézményektől gyűjtött adatok és az elektronikus média is hasznos információkkal szolgáltak.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A Nyírbogdányban élő 2041 munkaképes korú személy közül 117-en regisztrált álláskereső. Ez a munkaképes korú lakosság 5,7% át jelenti, de a munkanélküliek aránya ennél valamennyivel magasabb lehet. A megye hasonló méretű településeihez képest Nyírbogdány mutatói jónak mondhatók.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

A megyeszékhely közelsége miatt a település aktívkorú, munkaképes lakossága bejáró dolgozó. A nyilvántartott álláskeresők száma 2014-2018 év tekintetében a nők körében csökkent 1013-ról 974-re, a férfiak körében jelentős változás nem figyelhető meg.

3.2.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Regisztrált munkanélküli/nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	Férfi (TS 0803)	Nő (TS 0804)	Összesen	Férfi (TS 0801)		Nő (TS 0802)		Összesen	
	(TS 0803)	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2014	1 066	1 013	2 079	101	9,5%	106	10,4%	207	9,9%
2015	1 069	1 011	2 080	87	8,2%	86	8,5%	173	8,3%
2016	1 085	1 007	2 092	77	7,1%	88	8,7%	164	7,9%
2017	1 093	988	2 081	63	5,7%	55	5,5%	118	5,6%
2018	1 067	974	2 041	60	5,6%	57	5,8%	117	5,7%
2019	n.a.	n.a.	-	54	-	49	-	102	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Fő összesen	2014	2015	2016	2017	2018	2019
		207	173	164	118	117	102
20 év alatti (TS 1002)	Fő	12	11	8	6	5	5
	%	5,6%	6,3%	5,0%	5,1%	4,5%	4,4%
20-24 év (TS 1003)	Fő	40	32	24	17	14	10
	%	19,4%	18,5%	14,8%	14,5%	11,8%	9,3%
25-29 év (TS 1004)	Fő	26	23	24	17	16	12
	%	12,5%	13,3%	14,6%	14,0%	13,5%	12,0%
30-34 év (TS 1005)	Fő	14	17	15	10	9	9
	%	6,5%	10,0%	8,8%	8,7%	7,7%	9,0%
35-39 év (TS 1006)	Fő	30	14	19	8	10	7
	%	14,6%	8,1%	11,3%	6,8%	8,1%	6,6%
40-44 év (TS 1007)	Fő	21	21	21	14	13	13
	%	9,9%	12,0%	12,8%	12,1%	11,1%	12,5%
45-49 év (TS 1008)	Fő	21	18	12	8	12	13
	%	9,9%	10,2%	7,0%	6,6%	9,9%	12,2%
50-54 év (TS 1009)	Fő	23	16	21	14	14	12
	%	11,0%	9,2%	12,5%	12,1%	11,8%	11,7%
55-59 év (TS 1010)	Fő	19	14	15	12	11	13
	%	9,0%	8,1%	9,1%	10,2%	9,6%	12,5%
59 év feletti (TS 1011)	Fő	3	8	7	12	14	10
	%	1,6%	4,3%	4,1%	9,8%	12,0%	9,8%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A regisztrált munkanélküliek korcsoportonkénti bontása, illetve idősoros változása rámutat arra, hogy a munkanélküliség a különböző korosztály tekintetében különbözőképpen változik.

Megfigyelhető, hogy az 59 év feletti korcsoportja esetén nőtt, a többi korcsoport esetében általában csökkent a nyilvántartott álláskeresők aránya.

Az 50 év feletti munkaerő-piaci mobilitását befolyásolja, hogy a korábban megszerzett képzettség mára már elavult, nem igazodik a kereslethez, továbbá az informatika területén ennek a korosztálynak a lemaradása nagyobb a fiatalabb korosztályokhoz képest.

2018-ban nyilvántartott álláskeresők egyharmada tartósan munkanélküli. A tartós munkanélküliség nemcsak a gazdaságra van hatással, hanem az érintett önértékelésére, egészségi állapotára, társas kapcsolataira, társadalmi helyzetére, közösségi aktivitására is.

A tartós munkanélküliség következtében különösen felerősödnek a családi feszültségek, konfliktusok, nő az eladósodás veszélye, súlyos esetben szenvedélybetegség is kialakulhat.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma és aránya nemek szerint

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 1501)	180 napon túli nyilvántartott álláskeresők száma nemek szerint			Nők és férfiak aránya, a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül	
	%	Férfi	Nő	Összesen	Férfiak	Nők
2014	24	34	43	77	44,2%	55,8%
2015	21	33	31	64	51,6%	48,4%
2016	19	22	33	55	40,0%	60,0%
2017	17	14	23	37	37,8%	62,2%
2018	15	21	19	40	52,5%	47,5%
2019	18	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

A regisztrált munkanélküliek, nyilvántartott álláskeresők adattábláját áttekintve azt látjuk, hogy a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők vannak többségben, bár számuk 2014-2019 között folyamatosan csökken. % -os arányt figyelembe véve a nyilvántartott álláskeresők közül a 8 általánosnál magasabb végzettséggel rendelkezők vannak nagyobb számban.

A lakónépesség **iskolázottsági** foka nagyban meghatározza a helyi munkaerőbázis minőségi jellemzőit. A népesség iskolázottsága az országos értékekhez viszonyítva gyengébb.

A lemaradás már az alapképzettségi mutatók szintjén jelentkezik, ami tovább gyűrűzik és nagyságrendjében fokozódik a közép- és felsőfokú végzettségű népesség aránya esetében.

Ezért nagy figyelmet kell fordítani a roma gyermekek képzési, szakképzési esélyeinek növelésére, az aluliskolázottság jelenlegi szintjének minél kisebb mértékűre történő fokozatos csökkentésére.

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

Év	Legalább az általános iskola 8. évfolyamát elvégzett 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában		Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában	
	Férfi	Nő	Férfi	Nő
	%	%	%	%
2001	88,2%	77,2%	11,8%	22,8%
2011	95,6%	88,7%	4,4%	11,3%

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek /nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 0901)		Általános iskolai végzettség (TS 0902)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség (TS 0903)	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2014	207	8	3,8%	93	44,9%	106	51,3%
2015	173	5	2,6%	77	44,3%	92	53,1%
2016	164	7	4,3%	70	42,3%	88	53,4%
2017	118	7	5,5%	51	43,0%	61	51,5%
2018	117	10	8,4%	47	40,5%	60	51,2%
2019	102	3	3,2%	44	42,5%	55	53,8%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az iskolai végzettség és a munkanélküliség közvetlen kapcsolatban vannak egymással. Minél magasabb végzettséggel rendelkezik valaki, annál nagyobb a munkaerő-piaci mozgástere és a potenciálja. Az alacsony iskolai végzettség a mélyszegénységben élők és a roma lakosság körében igen jellemző, elsősorban a családi minta átöröklése, a támogatottság hiánya.

c) közfoglalkoztatás

A települési önkormányzat a munkanélküli személyek munkaerő-piaci helyzetének javítása érdekében foglalkoztatást szervez.

A közfoglalkoztatás egy, a munkaviszonytól elkülönülten kezelendő, állam által részben vagy egészben finanszírozott speciális jogviszony, amelynek célja, hogy a közfoglalkoztatott sikeresen vissza-, illetve bekerüljön az elsődleges munkaerőpiacra. A közfoglalkoztatás a jelenlegi piaci és gazdasági környezetben számottevő lehetőséget jelent a hátrányos helyzetű álláskereső – kiemelten a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra (a továbbiakban: FHT) jogosultak – átmeneti jellegű, határozott időtartamú foglalkoztatására. Ezt követően várhatóan nagyobb eséllyel tudnak majd elhelyezkedni a versenyszférában, ezáltal az érintett családok bevételek tovább növekedhet, amely életminőségbeli változást hozhat.

A közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény meghatározza, hogy közfoglalkoztatottként melyek azok a természetes személyek, akik foglalkoztathatóak.

A közfoglalkoztatási jogviszony alapján a közfoglalkoztatott jogosultságot szerez társadalombiztosítási- és a nyugellátásra (táppénz, nyugdíj). Ennek megfelelően –a munkabérhez hasonlóan– a közfoglalkoztatási bér után is meg kell fizetni a munkáltatói terheket, valamint a közfoglalkoztatott bruttó béréből is levonásra kerülnek az adó- és járulékkerhek.

A programunk fő célja településünk esztétikumának és szépségének megőrzése, parkjaink szépítése, mindennapos tisztántartása, a csapadékvíz elvezető árkok rendbetétele, tisztítása. Mindezen feladatok mellett egyéb munkák is vannak a település rendben tartása érdekében. Ezek a dísfák, sövények permetezése, rendszeres gondozása, virágos területek kapálása, fűnyírás, járdák javítása, fák gyökereinek eltávolítása, önkormányzati utak takarítása, csúszásmentesítése, karbantartása, avar, hó

eltakarítása, parlagfű mentesítés, hulladékszedés. A kerékpárút és a helyi termelői piac tisztántartása, takarítása, a temetők rendben tartása is mindennapos tevékenységet jelentenek. Mindezen feladatok mellett szükség van a közfoglalkoztatási program miatti többlet adminisztrációs feladatok ellátására is, a munkák koordinálására, irányítására. Az önkormányzat részéről fontos szempont, hogy a nehéz anyagi körülmények között élők részére munkalehetőséget biztosítson.

Az elvégzett munka előnyei a település, illetve a környezet számára:

A közfoglalkoztatási programban elvégzett munkák a településünk igényességének folyamatos fenntartását eredményezi. Fontosnak tartjuk, hogy a 800 éves település lakói tiszta, rendezett környezetben éljenek. A közfoglalkoztatási program hiányában a lakosságot nagymértékben érintené az a probléma, hogy a településen nem lennének elvégezve ezek a feladatok. Jelentős anyagi segítség a programban foglalkoztatott, az egyébként munkanélküli emberek részére, hogy nem segélyből élnek, így a családjuk anyagi helyzetén és javítani tudnak.

Közfoglalkoztatásban részt vevők havi átlagos létszáma *								
Nyírbogdány Szabolcs-Szatmár- Bereg megye Kемecsei járás	2013. év	2014. év	2015. év	2016. év	2017. év	2018. év	2019. év	2020 01. hó
Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatása	10	45	53	66	53	51	36	38
Országos közfoglalkoztatási program támogatása	12	27	37	47	36	31	32	34
Járási startmunka mintaprogram támogatása összesen	35	1	2	2	3	1	0	-
-- Mezőgazdaság	-	-	-	-	0	-	-	-
-- Helyi sajátosságokra épülő közfoglalkoztatás	-	-	2	2	1	0	-	-
-- Egyéb startmunka mintaprogram	-	-	-	0	2	1	0	-
-- Szociális jellegű program	35	1	0	-	-	-	-	-
-- Magas hozzáadott értékű program	-	-	-	-	-	-	-	-
Mindösszesen	57	73	92	115	91	83	68	72
Közfoglalkoztatási mutató	2,93%	3,73%	4,81%	6,05%	4,80%	4,37%	3,67%	3,88%
Ellátásban nem részesülő álláskereső száma zárónapon	148	119	110	92	70	67	55	60
Álláskeresői ellátásban részesülő	18	15	19	21	20	22	19	32

álláskereső záronapon	száma								
Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő álláskereső záronapon	száma	81	65	51	50	35	26	29	13
Regisztrált álláskereső záronapon	száma	248	199	179	162	125	115	104	105
-- Ebből álláskereső	tartós	69	48	37	31	20	18	19	20
Nyilvántartott álláskereső mutatója	relatív	12,84%	10,16%	9,36%	8,54%	6,56%	6,02%	5,56%	5,63%
Munkavállalási (15-64 éves) népesség száma	korú	1 929	1 959	1 915	1 901	1 903	1 906	1 865	1 865
1%	2%	3%	4%	5%	6%	7%	8%	9%	10%
11%	12%	13%	14%	15%	16%	17%	18%	19%	20%+

<http://kozfoglalkoztatasi.bm.hu/>

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

A megyeszékhely közelsége miatt a település aktívkorú, munkaképes lakossága bejáró dolgozó. A település és térsége gazdasága mezőgazdasági jellegű a kedvező termőhelyi adottságoknak köszönhetően. Pozitív adottságnak tekinthető a megyében való elhelyezkedés, valamint a település fekvése, mely a megyeszékhely Nyíregyháza 16 km-es körzetében helyezkedik el. A népesség mobilitásának növelése megoldandó feladat.

A munkavállalást támogatja a tömegközlekedés, mivel a távolsági buszjáratok sűrűsége megfelelő és a vasúti közlekedés is elérhető.

A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálját vizsgálva megállapítható, hogy a regisztrált vállalkozások száma kismértékben, de fokozatosan emelkedik, ezzel szemben a kiskereskedelmi üzletek és vendéglátóhelyek száma csökken.

Általában nem lehet kijelenteni, hogy a munkanélküliség lenne jellemző a településre, de az átmeneti munkanélküliek általában alkalmi munkából élnek, ami rendszerint mezőgazdasági idénymunka.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

Foglalkoztatás szempontjából a munka világába visszatérni nehezebb az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek számára.

A Nyíregyházi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály támogatott képzésekkel biztosítja a munkaerőpiacra való visszatérés megkönnyítését. A programok célja, hogy az álláskereső, ezen belül is különösen a 25 évesnél fiatalabb korosztály nagyobb eséllyel tudjanak elhelyezkedni az elsődleges munkaerőpiacon.

Az álláskereső a képzés idejére jogosultak keresetpótló juttatásra, a lakóhely és a képzés helyszíne között az utazási költséget is megtérítik, valamint a teljes képzési díj és az első vizsga költsége sem az ügyfelet terheli. A programok célja a 25 év alatti fiatalok, valamint a 25-64 év közötti álláskereső, különös tekintettel az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők segítése. A képzés elvégzését követően az ügyfeleknek lehetősége nyílik támogatott foglalkoztatásra, lakhatási és vállalkozóvá válási támogatásra

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A településen felnőttképző programok, és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások, helyi foglalkoztatási programok nincsenek.

3.2.7. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők

Év	Általános iskolai felnőttoktatásban tanulók száma (TS 3401)	8. évfolyamot eredményesen befejezte a felnőttoktatásban (TS 3301)	
	Fő	Fő	%
2014	0	0	-
2015	0	0	-
2016	0	0	-
2017	0	0	-
2018	0	0	-
2019	0	0	-

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁK)

3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

Év	Középfokú felnőttoktatásban résztvevők összesen	Szakiskolai felnőttoktatásban résztvevők száma (TS 3501)		Szakközépiskolai felnőttoktatásban résztvevők száma		Gimnáziumi felnőttoktatásban résztvevők		Középiskolai tanulók száma a felnőttoktatásban (TS 3601)
	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%	Fő
2014	0	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-	n.a.
2015	0	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-	n.a.
2016	0	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-	n.a.
2017	0	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-	n.a.
2018	0	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-	n.a.
2019	0	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-	n.a.

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatás szűk lehetőséget ad a romák foglalkoztatására, de a szakképesítést nem igénylő munkakörök megüresedése esetén erre tekintettel kell lenni. A közfoglalkoztatásban azonban a foglalkoztatásuk elsődleges.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A foglalkoztatás területén hátrányos megkülönböztetésről nem tudunk a településen.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv. 33. (1) bekezdése alapján az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás. A járási hivatal aktív korúak ellátására való jogosultságot állapít meg annak az aktív korú személynek,

- aki munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, aki legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg az 50 %-os mértéket, vagy
- aki vakok személyi járadékában részesül, vagy
- aki fogyatékosági támogatásban részesül [az a)–c) pont szerinti személy a továbbiakban együtt: egészségkárosodott személy], vagy
- akinek esetében a munkanélküli-járadék, álláskeresői járadék, álláskeresői segély, vállalkozói járadék (a továbbiakban együtt: álláskeresői támogatás) folyósítási időtartama lejárt, vagy
- akinek esetében az álláskeresői támogatás folyósítását keresőtevékenység folytatása miatt a folyósítási idő lejártát megelőzően szüntették meg, és a keresőtevékenységet követően az Ft. alapján álláskeresői támogatásra nem szerez jogosultságot, vagy
- aki az aktív korúak ellátása iránti kérelem benyújtását megelőző két évben az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább egy év időtartamig együttműködött, vagy
- akinek esetében az ápolási díj, a gyermekgondozási segély, a gyermeknevelési támogatás, a rendszeres szociális járadék, a bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka, az átmeneti járadék, a rehabilitációs járadék, a rokkantsági nyugdíj, a baleseti rokkantsági nyugdíj, a megváltozott munkaképességű személyek ellátása, az ideiglenes özvegyi nyugdíj folyósítása megszűnt, illetve az

özvegyi nyugdíj folyósítása a Tny. 52. §-ának (3) bekezdése szerinti okból szűnt meg, és közvetlenül a kérelem benyújtását megelőzően az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább három hónapig együttműködött, feltéve, hogy saját maga és családjának megélhetése más módon nem biztosított, és keresőtevékenységet – ide nem értve a közfoglalkoztatást, az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló törvény szerint létesített munkaviszony keretében végzett, valamint a háztartási munkát – nem folytat.

Települési támogatások

A szociális ellátások új rendszerében nagy hangsúlyt kapott az önkormányzati szabályozási szabadság, amely lehetőséget ad az önkormányzatoknak arra, hogy a helyi szociális ellátórendszerüket a belátásuk szerint alakítsák ki. Az Szt. alapján a települési önkormányzatok, maguk határozhatják meg a települési támogatás keretében nyújtott ellátások formáit, jogosultsági feltételeit, valamint önállóan dönthetnek az ellátások megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint felhasználása ellenőrzésének szabályairól.

A szociális igazgatásról és ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) alapján a képviselő-testület az e törvény rendelkezései alapján nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások kiegészítéseként, önkormányzati rendeletben meghatározott feltételek alapján – pénzbeli vagy természetbeni formában – települési támogatást nyújt. Települési támogatás keretében nyújtható támogatás különösen a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez (lakásfenntartási támogatás), a 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző személy részére, a gyógyszerkiadások viseléséhez, a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek részére.

A Polgármesteri Hivatal által folyósított szociális ellátásokat a szociális ellátásokról szóló 4/2015. (II.26.) számú önkormányzati rendelet szabályozza.

Átruházott hatáskörében a Szociális Bizottság rendkívüli települési támogatást nyújt az önhibáján kívül létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került kérelmező részére.

Létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetnek minősül, ha:

- a) a kérelmező, illetve a családban élő közeli hozzátartozók valamelyikének esetében hirtelen fellépő kórházi ápolást igénylő betegsége, továbbá súlyos vagy életveszélyes sérüléssel járó balesete,
- b) lakhatást biztosító épületet elpusztító, vagy e rendeltetését akadályozó köztudomású elemi kár: tűz, szél, hóvihár, belvíz, más időjárási károsító hatás, vagy meghibásodás: csőtörés, gázrobbanás, elektromos meghibásodás,
- c) bűncselekmény, vagy szabálysértés következtében elszenvedett létfenntartást veszélyeztető élethelyzet,
- d) ha a kérelmező súlyos betegségből: daganatos megbetegedés, csonkolás, szív- és érrendszeri betegségből kórházi kezelésre szorul,
- e) ha a gyermeket gondozó családban a gyermek beteg és a szülő ezen okból 30 napot meghaladó táppénzes állományba kerül,
- f) egyéb igazolt rendkívüli kiadása keletkezett, - mely esetben a bizottság a kiadás mértéke és a háztartás jövedelme alapján dönt a támogatás mértékéről, amennyiben egyedi méltánylást igénylő a helyzet -,
- g) betegségből adódóan munkahelyét elvesztett személy,
- h) betegségből adódóan gyógykezelésre szoruló személy,
- i) 8 napon túl gyógyuló baleset következtében táppénzes állományban lévő személy.

Időszakosan bekövetkező, vagy tartósan fennálló létfenntartási gondnak minősül:

- ha a kérelmező vagy családtagja részére megigényelt ellátás kifizetése késik és ellátatlan marad,
- ha élete, testi épsége veszélybe kerül élelmiszerhiány, vagy téli időszakban fűtőanyag hiánya miatt,
- krónikus betegségekre tekintettel háziorvos vagy szakorvos által rendelhető rendszeresen felírt gyógyszerek költségére, vagy rendszeresen alkalmazott gyógyászati segédeszköz költségére tekintettel.

Az eseti rendkívüli települési támogatás összege 2 000 forintnál kevesebb és 20 000 forintnál több nem lehet. A rendkívüli települési támogatás pénzbeli, természetbeni formában állapítható meg.

A településen az álláskeresői segélyben részesülők száma minimális.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma (TS 1301)	Álláskeresői járadékra jogosultak (TS 1201)	
	Fő	Fő	%
2014	207	15	7,3%
2015	173	16	8,9%
2016	164	15	9,0%
2017	118	13	11,1%
2018	117	16	13,9%
2019	102	12	12,0%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A regisztrált munkanélküliek kb. 10 %-a jogosult álláskeresői járadékra a településen.

3.3.3. számú táblázat - Aktív korúak ellátása - Rendszeres szociális segélyben, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban, valamint foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

Év	Rendszeres szociális segélyben részesített regisztrált munkanélküliek száma (negyedévek átlaga) - TS 1401 (2015. február 28-tól az ellátás megszűnt, vagy külön vált EGYT-re és FHT-ra)	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők átlagos száma 2015. márc. 1-től érvényes módszertan szerint (TS 5401)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (2015. március 01-től az ellátásra való jogosultság megváltozott)	
	Fő	Fő	15-64 évesek %-ában	Fő	Munkanélküliek %-ában
2014	69		3,31%	59	28,57%
2015	47		2,24%	51	29,44%
2016	48		2,31%	46	28,01%
2017	30	2	1,45%	32	27,23%
2018	26	3	1,26%	29	24,78%
2019	28	n.a		n.a	

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Az üressé vált lakóházak lakáspiaci forgalomképessége jónak mondható, hiszen azokat a meghirdetésüket követően rövid időn belül vásárolják meg a lakást keresők.

a) bérlakás-állomány

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (T5 4201)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2014	1 018	0	0	0	0	0	0	0
2015	1 018	0	0	0	0	0	0	0
2016	1 018	0	0	0	0	0	0	0
2017	1 018	0	0	0	0	0	0	0
2018	1 019	0	0	0	0	0	0	0
2 019	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstár, önkormányzati adatok

A településen a 2018-as évben 1019 db lakóingatlan volt nyilvántartásban. A lakások jellemzően összkomfortosak, felszereltek és konyhakerttel ellátottak.

b) szociális lakhatás

Szociális lakhatás nincs a településen.

ÖNKORMÁNYZATI TULAJDONÚ LAKÁSOK

Ezek a lakások meghatározott célokra vannak használva, a köz számára nem elérhetőek.

Hrsz	Megnevezés	Cím
400	Lakóház, udvar, gazdasági épület; garázs 16 m2, egyéb kamra 14 m2	4511 NYÍRBOGDÁNY, FŐ UTCA 4
685	Lakóház, udvar – bontásra érett	4511 NYÍRBOGDÁNY, DÓZSA GYÖRGY UTCA 21
582/3	Általános iskolában - szolgálati lakás - nem különálló lakóépület	4511 NYÍRBOGDÁNY, FŐ UTCA 3-5

NEM LAKÁS CÉLJÁRA SZOLGÁLÓ HELYISÉGEK

Hrsz	Megnevezés	Cím
956/1/A	Posta - üres	4511 NYÍRBOGDÁNY, VASÚT UTCA 4
961/5	Általános iskola - Közösségi tér - tanterem 2db, iroda 1 db	4511 NYÍRBOGDÁNY, GYÁR UTCA 28
2435	Présház	4511 NYÍRBOGDÁNY,

929/17	Orvosi rendelő + fürdő + öltözők	4511 NYÍRBOGDÁNY, GYÁRTELEP
928/4	Fa ház - gáz nincs bekötve - iroda 8 db, kiszolgáló helyiség 5 db	4511 NYÍRBOGDÁNY,
697	Piactérhez tartozó ingatlan	4511 NYÍRBOGDÁNY, KÉKI UTCA 26/A
590	Lakóház, udvar, gazdasági épület	4511 NYÍRBOGDÁNY, KÖRÖSI CSOMA SÁNDOR UTCA 2

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlan nincs a településen.

d) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

Elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság nincs a településen.

e) lakhatást segítő támogatások

Nyírbogdány község önkormányzata Képviselő-testülete települési támogatás megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint felhasználása ellenőrzésének szabályait a 4/2015. számú önkormányzati rendeletében állapította meg. Az önkormányzati rendeletben foglaltak szerint a települési támogatás keretében igényelhető támogatások egyik formája a lakhatási támogatás. A rendeletben foglaltak szerint a bizottság a lakhatás elősegítése érdekében támogatást nyújthat lakossági kommunális hulladék szállítás díja, víz, illetve szennyvíz, villanyáram és gáz díjának támogatásához. Lakhatási támogatás annak a kérelmezőnek állapítható meg, akinek háztartásában az egy főre jutó havi jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 250 %-át, egyedülélő esetén 300%-át nem haladja meg és a háztartás egyik tagjának sincs vagyona. A lakhatási támogatás összege 3000.-ft/hó.

Lakásfenntartási támogatásban részesülők száma 2014-2019 évek vonatkozásában jelentősen csökkent az elmúlt 5 évben, 2019-ben 142 fő részesült lakásfenntartási támogatásban.

3.4.2. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma

Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma (TS 6001)	Adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma (TS 6101)
2014	255	0
2015	250	0
2016	196	0
2017	166	0
2018	128	0
2019	142	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) eladósodottság

Komoly problémát jelent napjainkban az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő, vagy alacsony jövedelmű idős, vagy többgyermekes családok esetében.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A településen, külterületen található tanyák:

- Csontostanya
- Friedtanya
- Hatfatanya
- Kecces tanya
- Mitrótanya
- Ráckert
- Stimatanya
- Tücsök Farm tanya
- Vajas tanya

A tanyák helyzete Nyírbogdányban jónak mondható. Közművel ellátottak, megközelítésük műúttal biztosított. Elsősorban mezőgazdasággal foglalkoznak.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

Szegregátumnak nevezzük azokat a földrajzilag egybetartozó és elhatárolható területeket, ahol a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korú lakosságon (15-64 éves korosztály) belül eléri, illetve meghaladja az 35%-ot. A 2011. évi népszámlálás adatainak elemzése után a szegregátumok lehatárolása módosult a jogszabályi előírások alapján.

A szegregátumok és a szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolásáról a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet rendelkezik, mely ún. szegregációs mutatót határoz meg.

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

Nyírbogdányban két utca van, ahol magasabb a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma a település többi részéhez képest. Ennek a lakókörnyezetnek is biztosított a közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférése. Szegregátum vagy szegregációval veszélyeztetett rész nincs a településen.

- c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Mivel nincs a településen szegregációval veszélyeztetett rész, így a kérdés nem releváns.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

A településen egy felnőtt háziorvosi körzet került kialakításra. A rendelő épülete a Fő utca 6. szám alatt található akadálymentes épület. Nyírbogdányban egy gyógyszertár található, mely akadálymentesítése megoldásra vár. Mentőállomás a 8 km-re található Kemezsén van. A településen egy védőnő dolgozik. A tanácsadó címe: 4511 Nyírbogdány Fő utca 6. A védőnői épületrész nem akadálymentes.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 4401)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 4301)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 4501)
2014	1	n.a.	0
2015	0	1	0
2016	0	1	0
2017	0	1	0
2018	0	1	0
2019	0	1	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Az önkormányzat vállalja, évente egy alkalommal a tüdőszűrő állomás mobil buszos tüdőszűrő vizsgálatának a költségét, illetve a lebonyolítással kapcsolatos adminisztrációs feladatokat (az érintettek részére névre szóló értesítés küldése).

A korhoz kötött védőoltásokat a gyermekek helyben megkapják. Nyírbogdányban több rendezvényen is biztosított az egészségügyi szűrővizsgálatokon (vérnyomásmérés, vércukorszint mérés, stb.) való részvétel lehetősége.

- c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Az iskolában jelenleg 7 tanuló integráltan oktatott sajátos nevelési igényű. Az ő ellátásukat gyógypedagógus alkalmazásával biztosítják a számukra törvényileg előírt óraszámban.

A 7 főből

- 5 fő enyhe értelmi fogyatékos
- 1 fő súlyos tanulási zavarral küzdő
- 1 fő súlyos figyelemzavarral küzdő

4 fő BTMN-es (beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézség) tanuló ellátását fejlesztő óraadó pedagógus látja el heti 2 órában. Egyéni fejlesztést, pszichológiai, logopédiai, iskolaérettségi vizsgálatot a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei pedagógiai szakszolgálat Kemecsei tagintézmény munkatársai látják el. Az iskolában jelenleg az alsó tagozatos gyermekek közül egyéni fejlesztésben 6 fő vesz részt. Továbbá a tanulók számára biztosítva van heti rendszerességgel felzárkóztató foglalkozás, fejlesztő foglalkozás és tehetséggondozó foglalkozás.

Az óvodában 1 fő sajátos nevelési igényű (SNI) gyermek van a gyártelepi csoportban. A gyermek ellátása megoldott, heti négy órában gyógypedagógus foglalkozik vele. Tartósan beteg gyermek nincs.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A településen a közétkeztetést a Nyírkonyha Kft. konyhája biztosítja. A megfelelő étrend biztosításához az Országos Élelmezés- és Táplálkozástudományi Intézet által készített ajánlásban foglaltak érvényesülnek. Különös figyelmet fordítanak az étkeztetett korcsoportok szükségleteire. Az étkezésekbe be van építve rendszeresen a zöldség (nyersen is), gyümölcs, és tejtermék, a teljes kiőrlésű gabonakészítmény. A magas zsírtartalmú nyersanyagok korlátozottan kerülnek felhasználásra, illetve korlátozott az ételek sótartalma is. Kerülendő élelmiszerek (pl: ételporok, magas zsírtartalmú húsok, koffeintartalmú italok, alkohol tartalmú élelmiszerek, cukrozott üdítő, szörp) nincsenek az étrendben.

Tíznapos ételmezési programban az étrendben szerepel többek között hús, hal, máj, szárazhüvelyesek, gyümölcs, tojás, rizs.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A köznevelési intézmények (iskola, óvoda) a gyermekek számára tornatermei által szolgálják a sportolási lehetőségeket.

Az iskolások sportolási lehetőségét az iskola tornaterme és kültéri sportpályája biztosítja. Az 1-5. osztálynak bevezetésre került a mindennapos testnevelés. Illetve délutáni szakkörök formájában lehetőséget biztosít a sportolni vágyóknak.

A településen mindenki számára elérhető az Önkormányzat tulajdonában lévő sportpálya, ahol a gyermek és felnőtt lakosság is ki kapcsolódhat, feltölthető.

A Nemzeti Szabadidős – Egészség Sportpark Program keretében megvalósuló sportpark beruházáshoz kapcsolódó együttműködési megállapodásának köszönhetően 2018-ban megépült a szabadtéri Kondipark. A helyszín Nyírbogdány-Gyártelep Sport közben található játszótér közvetlen szomszédsága.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

- A gyermekjóléti szolgáltatás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
A településen működő család- és gyermekjóléti szolgálat önkormányzati közalkalmazott által ellátott szolgáltatás.
- Idősek nappali ellátása, bentlakásos idősotthon, házi segítségnyújtás, támogató szolgálat, fogyatékosok nappali ellátása

Nyírbogdányi Református Egyházközség Sion Idősek Szeretetotthona által biztosított szolgáltatás. 2006-tól működik az intézmény, jelenleg 70 férőhellyel.

A bentlakást nyújtó intézményi ellátás mellett, nappali ellátást is biztosítanak. Ez elsősorban a saját otthonukban élők részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra. Az idősek klubja 45 fővel működik. 2006. január 1-től Támogató Szolgálat is megkezdte működését, amely Nyírbogdány község közigazgatási területén nyújt segítséget a fogyatékos személyeknek, saját otthonukban. Ez magába foglalja a személyi segítségnyújtást, szállító szolgáltatást és tanácsadást egyaránt.

A Gyártelepen működik a SION Fogyatékkal élők nappali intézménye.

A SION Idősek Szeretetotthona által nyújtott szolgáltatások:

- idősek otthona (férőhely szám 70 fő)
- időskorúak nappali ellátása (férőhely szám 60 fő)
- házi segítségnyújtás (ellátható személyek száma 5 fő, ebből személyi gondozásban ellátható személyek száma 28 fő)
- szociális étkeztetés (szociális konyha)

A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokhoz a község minden lakosának biztosított a hozzáférés.

A település szerkezetéből adódóan nincsenek elzárt lakóházak, illetve magányos idős személyek. Ennek érdekében szoros kapcsolatot tart egymással a polgármesteri hivatal, a családsegítő szolgálat, a rendőrség és a polgárőrség. Az együttműködés fokozottabb kritikus időjárási viszonyok esetén.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

Év	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (TS 5601)
2014	89
2015	91
2016	106
2017	107
2018	96
2019	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás. Ápolási díjra jogosult a hozzátartozó, ha állandó és tartós gondozásra szoruló, súlyosan fogyatékos (életkorra tekintet nélkül), vagy tartósan beteg 18 év alatti gyermek gondozását, ápolását végzi.

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

Év	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5901)	Ápolási díj, méltányossági alapon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5902)	Összesen
2014	n.a.	0	n.a.
2015	n.a.	0	n.a.
2016	27	0	27
2017	29	0	29
2018	25	0	25
2019	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Eddig hátrányos megkülönböztetéssel kapcsolatos panasz a településen nem merült fel.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

Nyírbogdányban a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül nem érvényesül pozitív diszkrimináció, nincsenek hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

Nyírbogdány községben a Könyvtár, Információs és Közösségi Hely látja el a közművelődési, könyvtári feladatokat. 2013. január 1-től a Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár szolgáltatóhelyeként működik. Közel 8000 kötet és tíz -féle folyóirat várja az olvasókat.

A Székely Elek -féle kastélyban nyert elhelyezést a könyvtár, ezen kívül egy nagyteremmel és egy házasságkötő-teremmel rendelkezik. A Könyvtár, Információs és Közösségi hely feladata, hogy mindenki számára korlátozás nélküli hozzáférést biztosítson az információhoz és a dokumentumokhoz, a magyar és az egyetemes kultúra kincseihez és a tudásalapú társadalom alapintézményeként működjön. A hagyományos értékeit megtartva a kor követelményinek megfelelő modern info-kommunikációs szolgáltatások bevezetésével mind szélesebb körben bocsássa rendelkezésre gyűjteményét. Nyilvános könyvtárként a településen jelentkező könyvtári igények kielégítésére törekszik a szórakoztató irodalomtól a tudományos információig.

Küldetését folyamatosan bővülő dokumentumállományával, korszerű szolgáltatásaival, amelyeket a felhasználók igényeihez alakít, jól felkészült szakembereivel és technikai felszereltségével valósítja

meg. A könyvtár munkatársai alapelvüknek vallják az emberek humánus szolgálatát és segítségét a hiteles, több forráson alapuló információ megszerzésében.

Mindezek segítségével támogatja:

- az életen át tartó tanulást
- az oktatás különböző szintjein tanulókat
- a szabadidő hasznos eltöltését
- a fizikailag hátrányos helyzetűek ellátását
- a település és környéke természeti értékeinek, társadalmi folyamatainak kulturális, történelmi, néprajzi kutatásainak bemutatását
- a közéletben való részvételhez szükséges állampolgári tudnivalók és jogi szabályozás megismerését
- a gazdaság, a kultúra, a tudomány és a művészet kérdéseiben való eligazodáshoz szükséges információk és tudásanyag közvetítését

Szolgáltatásaival, sokszínű programjaival, helytörténeti gyűjteményének bemutatásával hozzájárul a település sajátos arculatához, őrzi és ápolja a klasszikus kultúrához kapcsolódó értékeket. A könyvtár 2014. év végén új bútorzatot kapott, növelve a kedves olvasók komfortérzetét.

A házasságkötő terem az esketéseken kívül helyt ad a testületi-üléseknek, kisebb önkormányzati rendezvényeknek. A nagyterem befogadóképessége nagyobb, mintegy 120 fő ültetésére alkalmas. Itt kerülnek megrendezésre kulturális programok: kiállítások, irodalmi délutánok, könyvtári rendezvények, továbbá mese-báb előadások, nyári napközis gyermektáborok, falugyűlések, közmeghallgatások, vegyes árusítások.

Tájház

Nyírbogdányban, a Táncsics Mihály utca 10 szám alatt található a Bogdányi Tájház. A tájház nem önkormányzati fenntartású épület, hanem egy elszármazott és e munkájáért díszpolgári címmel rendelkező személy tulajdonában és kezelésében van, akinek szorgalmának és munkájának köszönhető a jelenlegi állapota. Éppen ezért a Bogdányi elnevezést is alapítójától Bogdányi Ferencről kapta, aki a faluban született, nagyapja a falu borbélyja volt Jager Ferenc, dunai sváb mesterember aki Temeskutásról vándorolt a századfordulón Magyarországra. Itt lett magyarrá, fia vette fel a Bogdányi nevet és volt a II. világháború után a falu főjegyzője.

A Tájház épülete egy hármasszobás tornácos parasztház, tiszta szoba, pitvar, kamra, a XIX. század végén épült. Kő alapon, vastag vályog falakkal, gerendás mennyezettel rendelkezik, a pitvarban szabad-tűzhelyre utaló kéménnyel. A régi nádfedést cserép váltotta, de az udvaron helyreállították az ázott kútát, gémeskúttá alakítva, a régi időkben használatos deszka kerítéssel és kapukkal látták el.

A Bogdányi család rokonságához tartozó Hess Géza és felesége Matolcsy Margit lakták, ez utóbbi 2003-ban bekövetkezett haláláig. Az alapító megörökölte az ingatlant, úgy döntött, hogy a már rossz állapotban lévő házat nem bontatja le vagy értékesíti, hanem helyreállíttatja és benne a falu és a környék néprajzi és helytörténeti értékeit összegyűjtve megőrzi és a falu lakosai, valamint az ide látogatók számára hozzáférhető gyűjteményt, Tájházat hoz létre.

2006-ban június 10-én, Margit-napkor, az egykori lakóra emlékezve, adták át a tájházat. A helyreállítás teljesen önrőből történt, viszont az önkormányzat és a község református és katolikus egyházainak teljes erkölcsi támogatásával. Kiemelendő, hogy a gyűjtőmunkában és adományozásban a falu lakossága, különösen az abban az időben indult Ószikék nyugdíjas egyesület tagjai

oroszlánrészt vállaltak. Bútorok, textilek, használati tárgyak áramlottak és még mai napig kerülnek megmentésre az utókornak, mint a néprajz relikviái az elmúlt 100-150 évből. A közel 1100 tárgy, dokumentum a falu történetéről is szól. A tiszta szobában és a pitvarban kialakított enteriőrök bemutatják a rég és közelmúlt paraszti élet tárgyi kultúráját, hangulatát.

Az alapító és egyben üzemeltető szándéka szerint a tájház nem egyszerű kiállításként funkcionál. Évente két három nagyobb rendezvénynek ad otthont. Hagyományt teremtettek azzal, hogy minden évben hagyományörző kézi arató cséplő versenyt, szüretet, szilvalekvár főzést szerveznek komoly érdeklődés mellett. A rendezvényeken a népzene népdal és néptánc műsorra kerül, szép számmal vesznek részt a község lakói és meghívott vendégek, viszik jó hírét Nyírbogdánynak.

Rendszeres látogatók az iskola és az óvoda csoportjai, valamint távolabbról érkező vendégek. A Tájházak Országos Szövetségének tagjaként szakmai segítséget kap az üzemeltető. Terveik természetesen a továbbiakra is vannak. Csúrt kell építeni a földműveléshez kapcsolódó eszközök, az állattartás tárgyainak bemutatására, fűszer és gyógynövény kertet létesíteni, pályázni a restaurálási feladatokra, megszerezni a gyűjteményt, bővíteni a helytörténeti kiállítást.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Nincs információnk arra vonatkozóan, hogy Nyírbogdányban etnikai konfliktusok lennének.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat adománygyűjtések lebonyolításában rendszeresen közreműködik, ruha adomány, bútor, tanszerek vonatkozásában.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen működik Roma Nemzetiségi Önkormányzat.

Elérhetőség: 42/532-423

Cím: 4511 Nyírbogdány, Kéki u. 2.

A községben Roma Nemzetiségi Önkormányzat megalakult, együttműködik a köznevelési és szociális intézménnyel. Az Önkormányzat együttműködési megállapodás keretében a Roma Nemzetiségi Önkormányzat működési feltételeit biztosítja, támogatja a pályázati tevékenységében.

Együttműködési területek:

- Az önkormányzat által fenntartott, illetve támogatott közművelődési intézmények és kulturális programok kínálatában megjelenjenek a roma kisebbségi kultúrát bemutató elemek.
- Gyermekvédelmi és egészségügyi szakemberek, tájékoztató programokat tartanak a szűrővizsgálatok fontosságáról.

Az RNÖ és az Önkormányzat közös célja minden egyes programokkal, intézkedésekkel:

- A gyermekek tanulmányi eredményeinek javítása, készség és képességfejlesztés, korrepetálás, pótvizsgára való felkészítés.
- Roma identitás elmélyítése, a munkára ösztönzés, a társadalmi együttélés normáinak a betartása, a nem segélyre alapozott életkép
- Szabadidős tevékenységek biztosítása, melyeken keresztül erősítjük szocializációs, verbális, manuális fejlődésüket.
- A halmozottan hátrányos helyzetű fiatalok körében a bűncselekmények csökkentése.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
magas számú szakképzetlen munkaerő, munkalehetőség hiánya	Településen élők foglalkoztatottságának bővítése.
A nyilvántartott álláskereső és hátrányos helyzetben lévők alacsony iskolai végzettsége, analfabétizmus, magatartásproblémák	A fiatalok iskola elhagyásának megakadályozása a szülő és gyermek folyamatos tájékoztatásával, felvilágosításával. Beilleszkedés elősegítése, gátlások, szorongások feloldása.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlőség, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

A veszélyeztetettség olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3001)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3101)
2014	n.a.	n.a.
2015	n.a.	n.a.
2016	15	n.a.
2017	9	n.a.
2018	20	n.a.
2019	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A védelembe vett, és veszélyeztetett kiskorú gyermekeknél tapasztalható a nem megfelelő szülői gondoskodás. A gyermekek elsődleges szükségletei nincsenek kielégítve- testi- és ruházati higiéniai hiányosságokban ápolatlanság, elhanyagolás. A rossz szocializáció és az elégtelen szülői minta befolyásolja a gyermekeket. A rossz lakáskörülmények miatt hiányoznak az otthoni tanuláshoz szükséges feltételek. A gyerekek magatartás problémái mögött és annak hátterében családi problémák állnak. A védelembe vett gyermekeknél tapasztalható az elhanyagolás, a szülői odafigyelés és segítség hiánya – ezek következtében, a gyermek felszerelése hiányos, rendezetlen, a házi feladatok nem készülnek el-. A kamaszkorba lépő gyerekeknél a szülők szülői szerepére való felkészültség hiánya miatt nem megfelelő a gyerekekre való odafigyelés, és tehetetlenek a kamaszkorból adódó problémák kezelésére.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 5801)
2014	332
2015	275
2016	245
2017	208
2018	197
2019	175

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A Gyermekvédelmi törvény és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény értelmében a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát akkor lehet megállapítani, ha a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130 %-át feltéve, ha a vagyoni vizsgálat során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg külön-külön számítva az öregségi nyugdíj legkisebb összegének hússzorosát, vagy együtt számítva az öregségi nyugdíj legkisebb összegének a hetvenszerezését.

Ha a gyermeket egyedülálló szülő neveli, vagy a gyermek tartósan beteg, vagy fogyatékos, illetve a gyermek nagykorú, akkor az egy főre jutó jövedelem nem haladhatja meg az öregségi nyugdíj legkisebb összegének a 140 %-át.

A jogosultságot egy évre lehet megállapítani, a lejáratot követően ismételt kérelmezni kell.

Az a tapasztalat a benyújtott kérelmek feldolgozása során, hogy azok a két- illetve három gyermekes családok, ahol mindkét szülő alkalmazásban áll, már a minimálbérhez közeli nettófizetéssel sem jogosultak a támogatásra.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek szociális helyzete alapján jogosult:

- július és november hónapban külön pénzbeli támogatásra, akik jogosultsága tárgyév július 1-jén illetve november 1-jén fennáll, júliusban, és novemberben a költségvetési törvényben meghatározott összeget kell a részükre kifizetni.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Tanévindító támogatás:

Az önkormányzat képviselő-testülete minden év szeptember 30-ig

a) általános iskolai tanulók részére,

- b) valamint középfokú nevelési-oktatási intézményekbe beiratkozott nappali rendszerű képzésben részt vevő tanulók részére,
- c) és felsőfokú nevelési-oktatási intézményekbe beiratkozott nappali rendszerű képzésben részt vevő 24. életévüket be nem töltött tanulók részére

- *természetbeni formában, élelmiszer vásárlási utalvány támogatásban* - részesítheti a Nyírbogdányban az előző év június 30. napjáig bejelentett állandó lakóhellyel rendelkező, és életvitelszerűen itt tartózkodó személyeket.

A (vásárlási utalvány) támogatás mértéke:

- a) akik rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülnek 3.000.-Ft,
- b) akik nem részesülnek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben 5.000.-Ft.

2019-ben összesen 282 gyerek kapott tanévvindító támogatást a településen.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

Az iskolai étkeztetést a településen a Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy, mint fenntartó biztosítja.

Nyírbogdány Község Önkormányzata biztosítja a rászoruló gyerekek részére a szociális nyári gyereketkeztetést, a napi egyszeri meleg ételt a nyári, tavaszi és őszi szünet időszakában. Mivel az Önkormányzat saját konyhával nem rendelkezik, ezért a Nyírkonyha Kft-től vásárolt szolgáltatásként látja el ezt a feladatot.

2019-ben a nyári szünidei étkeztetés összesen 52 szülőt és 142 gyereket érintett, amiből 128 gyerek volt hátrányos helyzetű (ebből 5 fő egyetemista), halmozottan hátrányos helyzetű 14 gyerek. Ebből a létszámból 31 szülő vette igénybe, 97 gyerekre.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

A településen élő magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek nincs a településen.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Jelenleg nem él ilyen lakókörnyezetben gyermek.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 3201)	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2014	1	85
2015	1	83
2016	1	107
2017	1	89
2018	1	84
2019	1	83

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A gyermekek egészségügyi szűrése biztosított, részben a védőnői hálózaton keresztül, részben intézményhálózaton keresztül. Az óvodában, általános iskolában zajló szűrőprogramok rendszeresek, amelyeket koruknak megfelelő tanácsadás egészít ki.

A védőnőhöz családlátogatásai során a várandós kismamák, gyermekes anyukák fordulnak problémáikkal. Nagyon sokszor elég egy megerősítő beszélgetés ahhoz, hogy problémájukkal orvoshoz forduljanak. Az iskoláskorúaknál az érzékszervi méréseket és egészségügyi ismeretterjesztést végez.

A településen 1 fő védőnő látja el ezt a feladatot.

Nyírbogdány, Fő utca 6.

Tel.: 42/232-513

Védőnői fogadóóra: minden hétköznap 8.00-10:00 óráig.

Orvosi tanácsadás: minden szerdán 13.00 órától.

Háziorvosi vizsgálat, védőoltások beadása.

Gyermekszakorvosi vizsgálat: minden hónap 3. szerdáján 9:00 órától.

Szülész- nőgyógyász szakorvosi vizsgálat: 6 hetente csütörtöki napokon 8.30 órától.

Egy védőnőre jutó gyermekek száma a az utóbbi években jelentőse nem változott, azonban az ellátáshoz történő hozzáférésben hiányosságok mutatkoznak. Folyamatosan jelentkező probléma már csecsemőkorban, továbbá az óvodás és iskolás korú gyermekek körében a fejtetű. Ennek oka az igénytelen tisztátalan lakókörnyezet, illemhelyek hiánya, szemetelés, hulladékgyűjtés hiánya.

A várandós anyák számára a védőnő terhes gondozást és tanácsadást biztosít, gyakori probléma, hogy sokan nem élnek a ezzel. A gyermekek körében a rossz, füstös, és nem higiénikus lakókörnyezeti adottságok miatt sok a tartós és asztmás megbetegedések száma. Nagy probléma a kötelező védőoltások elmaradása, illetve annak nem időben, hanem később történő igénybevétele, mely fokozza szövődmények kialakulását. A szülői nevelés hiánya már csecsemőkorban elkezdődik.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

Év	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Házi orvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma	Házi gyermekorvosok száma (TS 4601)
2014	0	n.a	0	n.a	0
2015	0	n.a	0	n.a	0
2016	0	n.a	0	n.a	0
2017	0	n.a	0	n.a	0
2018	0	n.a	0	n.a	0
2019	0	n.a	0	n.a	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Nyírbogdány Fő u. 6 szám alatt biztosított 1 fő házi orvos által

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Az Óvoda biztosítja a sajátos nevelési igényű gyerekek integrált nevelését gyógypedagógus segítségével.

A nevelési tanácsadó, vizsgálata során kiszűri a részképességgel rendelkező, illetve, egyéb enyhe zavarral küzdő gyermekeket. A nevelési tanácsadó vizsgálatán kiszűrt gyermekeket integráltan oktatják, figyelemmel a sajátos nevelési igényre.

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Önkormányzati bölcsődék száma (TS 4801)	Bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 4701)	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Nem önkormányzati bölcsődék száma (munkahelyi, magán stb.)
2014	0	0	0	0
2015	0	0	0	1
2016	0	0	0	1
2017	0	0	0	1
2018	0	0	0	1
2019	n.a	n.a	n.a	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.3.4. számú táblázat - Bölcsődében és családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

Év	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Egyéb, nem önkormányzati bölcsődei (munkahelyi, magán stb.) férőhelyek száma	Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma (december 31-én) (TS 4901)
2014	0	0	0	n.a.
2015	0	0	0	22
2016	0	0	0	22
2017	0	0	0	18
2018	0	0	0	15
2019	n.a	0	0	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Intézményi

d) gyermekjóléti alapellátás

NYÍRBOGDÁNY CSALÁD-ÉS GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLAT

4511 Nyírbogdány, Fő u. 6.

1 fő családsegítő lát el feladatot

Család- és Gyermekjóléti Szolgálat: A szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás. A Szolgálat célja: segítséget nyújtani a településen élő rászorulóknak az önálló életvitel fenntartásában, valamint aktív közreműködésükkel képessé tenni őket a problémáik megoldására, hozzájárulva ezzel szociális biztonságuk erősödéséhez. A Szolgálat feladata a szolgáltatást igénybe vevők részére az életvezetési képesség megőrzése, az egyén vagy a család életében jelentkező probléma megszüntetése érdekében személyre szabott, a probléma jellegéhez igazodó tájékoztatás, illetve tanácsadás, mely elősegíti az egyén vagy a család jólétét, a szociális környezetéhez való alkalmazkodást.

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A Gyermekjóléti Szolgálat elsősorban a gyermekek védelmét, egészséges testi, lelki fejlődésének elősegítését tartja legfontosabb feladatának, de nem hagyja figyelmen kívül az olyan társadalmi problémákat (iskolázatlanság, munkanélküliség, alkoholizmus), amelyek a családon keresztül hatnak a gyermekekre. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat szolgáltatása Nyírbogdány község közigazgatási területére terjed ki.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgáltatás igénybe vehető:

- önként mindazok körében, akik a Család-és Gyermekjóléti Szolgálathoz fordulnak segítségért, annak érdekében, hogy a kialakult probléma megszűnjön,
- más intézmények, szakemberek jelzését követően,
- hatóság által kötelezett formában.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgáltatás térítésmentes, és Nyírbogdány település közigazgatási területére terjed ki.

e) gyermekvédelem

A gyermekek védelme a gyermekek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

A gyermekvédelem alapelvei:

- a gyermek mindenek felett álló érdeke,
- a család önállóságának-, illetve a családban nevelkedés elve,
- a legkisebb kényszer (önkéntség) elve,
- egyenlő bánásmód,
- a szükségletekhez igazodó ellátás,
- a nevelőszülői ellátás elsődlegessége
- a családi környezetbe való visszahelyezés előkészítése.

A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint hatósági intézkedések biztosítják.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések a gyámhivatal hatáskörében:

- családba fogadás,
- ideiglenes hatályú elhelyezés,
- átmeneti nevelésbe vétel,
- tartós nevelésbe vétel,
- nevelési felügyelet elrendelése,
- utógondozás elrendelése,
- utógondozói ellátás elrendelése.

Személyes gondoskodást nyújtó alapellátás a gyermekjóléti szolgáltatás.

Az intézmény céljának tekinti a családi problémák komplex módon való kezelését, mely magában foglalja a megelőzést, a probléma feltárását, a problémás családok gondozását és az utógondozást is.

A Szolgálat a **veszélyeztetettség kialakulásának** megelőzése érdekében figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek, családok szociális helyzetét, veszélyeztetettségét.

A gyermekvédelmi rendszer helyi szereplőinek együttműködése minden szempontból megfelelő. A jelzőrendszer jól működik.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Krízis helyzet esetén az önkormányzat anyagi támogatásban részesíti a kérelmezőt, amennyiben a probléma anyagi jellegű. A gyermekjóléti szolgálat munkatársa tanácsadással tud segíteni azzal kapcsolatban, hogy milyen intézményhez lehet fordulni a problémával, segít az intézkedésben.

Az átmeneti gondozást nyújtó ellátások közül feladata a településnek, hogy biztosítsa a **helyettes szülői** ellátást. Jelenleg ez nem megoldott.

Fontos lenne megoldást találni, mert bármikor előfordulhat, hogy egy családban olyan helyzet áll elő, hogy a gyermekek felügyelete, ellátása nem megoldható –pl.: a szülő kórházi kezelése miatt-, nincs rokon, barát, szomszéd, aki ezt elvállalná.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A programokhoz való hozzáférés mindenki számára biztosított, anyagi és szociális helyzettől függetlenül.

A gyermekek mozgásigényét az óvodában és az általános iskolában igyekeznek biztosítani és gyarapítani a sokmozgásos játéklehetőség feltételeit, sportprogramokat szerveznek. A gyermekek a sportprogramok által elsajátíthatják az életben elengedhetetlen rendszerességet, a rend szeretetét, a fegyelmet és az összpontosítást magába foglaló életritmust. A kitartó munka eredményeként sikereket érhetnek el, önbizalmuk növekedik, és kialakul az önértékelésük is.

A nyírbogdányi lakosoknak helyi sportolási igények kielégítését az iskola tornaterme, és sportpálya biztosítja.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

2016. január 1-től bevezetésre került a szünidei gyermekétkeztetés, mely az önkormányzat számára kötelező feladatellátás. Nyírbogdány Község Önkormányzata biztosítja a rászoruló gyerekek részére a szociális nyári gyerekétkeztetést, a napi egyszeri meleg ételt a nyári, tavaszi és őszi szünet időszakában. Mivel az Önkormányzat saját konyhával nem rendelkezik, ezért a Nyírkonyha Kft-től vásárolt szolgáltatásként látja el ezt a feladatot.

Az önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben

részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja.

2019-ben a nyári szünidei étkeztetés összesen 52 szülőt és 142 gyereket érintett, amiből 128 gyerek volt hátrányos helyzetű (ebből 5 fő egyetemista), halmozottan hátrányos helyzetű 14 gyerek. Ebből a létszámból 31 szülő vette igénybe, 97 gyerekre.

Ingyenes tankönyvellátásra jogosult az a tanuló, aki tartósan beteg, testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, három vagy többgyerekes családban él, valamint az a nagykorú és saját jogán iskoláztatási támogatásra jogosult tanuló, aki pszichés fejlődés zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott (pl: dyslexia, dysgraphia, dyscalculia, mutizmus, kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar).

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdeképviselek észrevételei

Hátrányos megkülönböztetésre, egyenlő bánásmód követelmények megsértésére a szolgáltatások nyújtásakor ügyekkel kapcsolatban nincs tudomása az önkormányzatnak.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

A gyermekjóléti szolgálat esetén a hátránykompenzáló szolgáltatások nagyban hozzájárulnak a hátrányos helyzetbe került gyerekek és szüleik szociális helyzetének javulásához, ami információnyújtásból, hivatalos ügyek intézésében való közreműködésből, tanácsadásból, közvetítésből, elhelyezési és felülvizsgálati tárgyalásokon való részvételből, szociális válsághelyzetben lévő várandós anyák gondozásából áll. Egyre elterjedtebb, hogy maguk a köznevelési, gyermekjóléti intézmények adománygyűjtési programokat szerveznek, vagy pályázat útján elnyert adományok kiosztásában vesznek részt. A feladatok ellátásában civil szervezetek, és egyházak saját adományaikkal bővítik a segítségnyújtás eszközeit.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

A Kazinczy Ferenc Baptista Óvoda, Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola 2012. szeptember 1-től mint a község egyetlen iskolája és óvodája új fenntartó, a Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy működtetésével végzi munkáját.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 2401)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2801)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2701)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2601)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 2501)
2014	115	4	125	2	86	0
2015	128	3	85	2	69	0
2016	117	3	85	2	61	0
2017	118	3	85	2	60	0
2018	125	3	90	2	73	0
2019	n.a	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Az óvoda alapelvei a szeretetteljes, biztonságot nyújtó, érzelmekben gazdag óvodai élet megteremtése, melyben minden gyermek saját képességeinek megfelelően nevelhető, fejleszthető az egészséges életmód megalapozásával, a rendszeres mozgással. Azért, hogy óvodát minél korábban megismerhessék a kisgyermekes szülők, „OVIBA KUKKANTÓ” nyílt napot szerveznek. Ilyenkor bepillantást nyerhetnek óvodai életünkbe, változatos tevékenységekbe. A gyermekeket barátságos, esztétikus környezet fogadja.

A tehetséggondozásra is nagy figyelmet fordítanak. Több területen is kínálnak tehetségműhelyeket az óvodások számára: gyermeknéptánc, vizuális műhely biztosított.

Az óvoda gyermekközpontú, minden területen az óvodás korosztály érdekeit szolgálja. Az óvoda nyitott a szülők számára, betekintést nyerhetnek a nevelőmunkába, programokba („őszi csoda” projekt), hagyományos ünnepeinkbe (karácsonyi gyertyagyújtás, Mikulás, karácsony, farsang, húsvéti tojásfestés, anyák napja, gyermeknap, évzáró). A szülői igénynek megfelelően az intézményben sakkoktatás, angol nyelvoktatás, ovifoci, bibliai foglalkozás is működik.

Az óvodában beírt gyermekek száma évről-évre nő, az óvodai gyermekcsoportok száma 3.

4511 Nyírbogdány, Fő u. 3. Telefonszám: (42) 532 540

„A baptista iskola: Több, mint iskola. Magyarország egyik legnagyobb segélyszervezete, a Baptista Szeretetszolgálat megalakulása óta arra törekszik, hogy minden erejével és lehetősége szerint segítsen a szükségben lévőknek. Küldetése, hogy az általa fenntartott intézmény több legyen, mint iskola: az a hely, ahol a tanuló teljes körű támogatást kap személyisége és képességei kibontakoztatásához.”

Kiemelt területeknek a hagyományok ápolását, a kreatív gondolkodásfejlesztést, a magas szakmai tudást tartják.

Az emelt óraszámú informatika oktatás az 1. évfolyamtól bevezetésre került, melyet az óvodai foglalkozások már megalapoznak.

Az 1-5. évfolyamokon napközis otthonos rendszerben, 6-8. évfolyamokon tanulószobai foglalkozásokon tanulnak a diákok, ahol 07:45-16:00 óra között szervezzük a gyerekek mindennapjait. Természetesen lehetőség van arra is, ha valaki iskolai vagy iskolán kívüli foglalkozásra szeretné járattatni gyermekét.

Az iskola falain belül:

- Alapfokú művészetoktatás:
 - ♦ képzőművészet- festészet, grafika
 - ♦ zene- furulya, zongora
 - ♦ néptánc közül választhatnak.
- Szakkörök: sakk, informatika, öko-, és színjátszó.
- Ezeken kívül: sportkör, fejlesztő foglalkozások magyar és matematika tantárgyakból, felvételi előkészítő foglalkozás.
- Játékos iskola előkészítő foglalkozások az első osztályba készülőknek.

Az iskolába beírt gyermekek száma csökkent az elmúlt 5 évben 2018-ban 149 fő volt az iskolába íratott gyermekek száma.

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanulók száma, általános iskolai napközis tanulók száma

Tanév	Általános iskola 1-4. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1801)	Általános iskola 5-8. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1901)	Általános iskolások száma	Napközis általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (iskolaotthonos tanulókkal együtt) (TS 1701)	
	fő	fő	fő	fő	%
2013/2014	100	91	191	76	39,8%
2014/2015	110	87	197	101	51,3%
2015/2016	90	94	184	89	48,4%
2016/2017	82	80	162	82	50,6%
2017/2018	68	81	149	67	45,0%
2018/2019	n.a.	n.a.	-	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A településen 1 óvoda és 1 iskola található, a Baptista egyház fenntartásában.

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 2101)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2201)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2001)
	1-8 évfolyamon összesen	1-8 évfolyamon összesen	db
2013/2014	0	9	1
2014/2015	0	10	1
2015/2016	0	10	1
2016/2017	0	10	1
2017/2018	0	10	1
2018/2019	n.a.	10	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció

Hátrányos megkülönböztetésről, jogellenes elkülönítésről nincs információ, ez a jelenség nem jellemző a településen, tekintettel arra, hogy 1 óvoda és 1 iskola van a településen.

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen
befejezettek a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 2301)
	Fő
2013/2014	24
2014/2015	19
2015/2016	22
2016/2017	24
2017/2018	15
2018/2019	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzati és intézményfennt

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutakozó eltérések

A településen egyetlen általános iskola van, így intézmények közötti eltérésekről nem beszélhetünk.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A helyi gyermekvédelmi rendszer sajátossága, hogy minden gyermek számára gondoskodást nyújt, ugyanakkor fokozott védelemben részesíti az arra rászorulókat. A különböző ágazatok együttműködnek és egymást segítik. Az egyes szolgáltatások, ellátások szociális rászorultság alapján, más ellátások ún. alanyi jogon járnak a gyermekek részére. Karácsonykor mára már hagyománnyá vált a településen, hogy az Önkormányzat Karácsonyi ünnepséget szervez.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Folyamatosan jelentkező probléma a fejtetű. Ennek oka az igénytelen tisztátlan lakókörnyezet, illemhelyek hiánya, szemetelés, hulladékgyűjtés hiánya	A problémával rendszeresen küzdő családok számára tanácsadás biztosítása.
Nem megfelelő szülői gondoskodásból eredő magatartásproblémák a gyermek részéről	Fiatalok érzékenyítése az idősebb korosztály iránt, szemléletmódjának alakítása.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.

Az **egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló törvény** megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is. A nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a 45 év feletti nők, változó képzettségi követelmények,
- a pályakezdők szakmai tapasztalatának hiánya,
- gyermekét egyedül nevelő nők,
- a gyeseen lévő illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt

Szükség van speciális programokra, hogy a nők gyerekvállalás után vissza tudjanak térni a munka világába, hiszen sok esetben ez nem megy zökkenőmentesen.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Ma a társadalomban, és a foglalkoztatásban azok a nők, akik alacsony iskolai végzettséggel rendelkeznek és kiskorú gyermekeket nevelnek, sajnos egyértelműen hátrányba kerülnek a munkaerő piacon. Megállapítható, hogy a településen a munkavállalási korúak közül a férfiak vannak nagyobb számban, a munkanélküli nők és férfiak közel azonos számban vannak.

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	Férfiak (TS 0803)	Nők (TS 0804)	Férfiak	Nők	Férfiak (TS 0801)	Nők (TS 0802)
2014	1 066	1 013	965	908	101	106
2015	1 069	1 011	982	925	87	86
2016	1 085	1 007	1 008	920	77	88
2017	1 093	988	1 030	933	63	55
2018	1 067	974	1 007	918	60	57
2019	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	54	49

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Településünkön az elmúlt években kifejezetten a nők esélyegyenlőségének javítását célzó program nem indult. A településen lévő foglalkoztatást segítő programokban a férfiak és nők aránya kiegyenlített, nincs kifejezetten a nők részére szervezett képzés. A foglalkoztatást segítő és képzési programok esetében figyelembe kell venni, hogy megnőtt a szakmunka iránti igény, amely elsősorban a férfi munkaerőt érinti. A nők fizikai erejüknél fogva kevésbé vonhatók be ezekre a területekre.

Kifejezetten csak nőknek meghirdetett foglalkoztatást segítő képzési programok kis számban indulnak, de jellegüknél fogva jellemzően pl. a szövő, kertész, szociális ápoló, takarító képzések, melyeket a Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya indít, ők jelentkeznek, őket vonják be.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Településünkön is tapasztalható, hogy egyre nehezebb az alacsony iskolai végzettségű nők munkaerő piaci bevonása. Ezt alapvetően gátolja, hogy nem könnyű a munkahelyi és a nők által ellátott családi kötelezettségek összehangolása. Községünkben is többszörösen hátrányos helyzetben vannak a kisgyermeket nevelő, a sok gyermekes, a gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők. A problémák oka a magyar társadalom hagyományos család modelljében keresendők, mert még ma is sokan vallják, hogy a nők helye a családban van és nem a munkaerőpiacon. A valóság az, hogy a gyermekgondozással, háztartással ház körüli munkákkal, idős és beteg gondozással kapcsolatos feladatok többségét mindig a nők végzik, még akkor is, ha dolgoznak.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén nem tapasztalható.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit.

A Nyírbogdányi Református Egyházközség fenntartásával működik a település Gyártelepi részén a Mandulavirág Családi Bölcsőde.

A 2018-2019-es tanévben az óvodai csoportokban minden óvodai felvételi igényt ki tudtak elégíteni. Így megfelelt az intézmény a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 132. § (6) bekezdésében foglaltaknak.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A védőnői munka sokrétű feladat. A védőnő a munkáját a körzetben az orvossal (házi orvos, szülész-nőgyógyász szakorvos) együttműködve végzi. Feladata a primer prevenció, melyet a családon belül a várandósok, csecsemők, a gyermekek körében és az oktatási intézményben (óvodában, iskolában) lát el. Fontos feladata a családi életre nevelés, a nővédelem is.

Napjainkban a családokra nehezedő anyagi terhek, a stressz, a türelmetlenség, a szeretet hiánya mind több odafigyelést, empátiás készséget követel tőlük. Azért dolgoznak, hogy szeretetteljes családi légkörben egészséges nemzedék nőhessen fel a segítségükkel. Természetesen a szociális hátrányokon nem tud segíteni, csupán jelzéssel tud élni az Önkormányzat és a Gyermekjóléti Szolgálat felé.

A gondozás további célja, hogy jól működő, boldog családok, egészséges gyermekeket nevelhessenek a jelen gazdasági helyzetben is, fellendítve a gyermekvállalások számát.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Év	Védőnők száma (TS 3201)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
2014	1	85	85
2015	1	83	83
2016	1	107	107
2017	1	89	89
2018	1	84	84
2019	1	83	83

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A statisztikai adatok azt mutatják, hogy a nők ellen elkövetett bűncselekmények között egyértelműen a családon belüli erőszak a leggyakoribb halálozási ok. Magyarországon hetente hal meg egy nő társa általi bántalmazástól.

A helyzetet tovább nehezíti, hogy a családban, az otthon falai mögött folyó erőszak a privát szféra sérthetlenségénél fogva gyakran láthatatlan, ami az áldozat számára jelentősen megnehezíti a segítségkérést, a környezet számára pedig a segítségnyújtást.

A nők elleni erőszak a nők elleni diszkrimináció legszélsőségesebb formája. Nők elleni erőszak fajtái a verbális, lelki, testi, szexuális erőszak, anyagi függésben való tartás.

A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként, a jelzőrendszerek alapján egyre több esetre derül fény, egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

A településen nem áll rendelkezésre anyaoththon, illetve családok átmeneti otthona sem. Amennyiben igény van rá, a Családsegítő Szolgálat közbenjár annak érdekében, hogy más településen igénybe vehesse a krízishelyzetbe került személy a szolgáltatást.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az Önkormányzat Képviselő-testületében a 2 hölgy foglal helyet. Településünkön a polgármesteri hivatalban többségében női alkalmazottakat foglalkoztatnak.

Országos jelenség, hogy a közoktatásban a pedagógusok 90 %-a nő. Egyéb munkahelyek adatairól nincs információnk.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Nyírbogdányban a nőket fokozottan érintő társadalmi problémák nem jellemzőek, ezért az önkormányzat tervei között nem szerepel ilyen irányú intézkedés.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas a női munkanélküliek száma	Tájékoztatás a támogatási lehetőségekről Nők vállalkozóvá válásának, önfoglalkoztatásának ösztönzése, elhelyezkedésének elősegítése
Korai gyermekvállalás/felelőtlen gyermekvállalás, életvezetési ismeretek hiánya	Tudatos gyermekvállalás megteremtése, felvilágosító előadások szervezése, hatékonyabbá tétele, háztartási, életvezetési ismeretek bővítése

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 5201)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 5301)	Összes nyugdíjas
2014	283	464	747
2015	265	455	720
2016	254	437	691
2017	237	432	669
2018	224	422	646
2019	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen nem jellemző, hogy időskorú személy ellátatlan legyen. A helyi szociális ellátó rendszer megkülönböztetett figyelmet szentel az idős személyekre. A település szerkezetéből adódóan is, nincsenek elszigetelődött családok.

A vizsgált időszakban összességében elmondható, hogy a férfakkal összehasonlítva jóval magasabb a nyugdíjas korú nők száma. Ez a mutató egyértelműen alátámasztható azzal a demográfiai folyamattal, hogy a nők magasabb életkort élnek meg, mint a férfiak.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Nyírbogdányban az idősek számára kevés lehetőség van nyugdíj melletti foglalkoztatásra. Azok számára, akiknek a szakmai tapasztalata indokolja, biztosított a továbbfoglalkoztatás. A nyugdíjas lakosság jellemzően kertes családi házban lakik, és konyhakerti növények termesztésével, illetve baromfi tartással igyekeznek jövedelmüket kiegészíteni.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)
Településünkön a Nyírbogdányi Őszikék Nyugdíjas Egyesület, valamint a Béke Nyugdíjas Egyesület minden évben egész évre szóló program sorozatot állít össze az idős korú lakosság részére mely valamennyi korosztály számára elérhető, törekedve ezzel a generációk közötti kapcsolat javítására.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén nem tapasztalható.

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

Év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma (TS 1010 és TS 1011)		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	Fő	Fő	%	Fő	Fő	%
2014	207	22	11%	77	22	11%
2015	173	22	12%	64	22	12%
2016	164	22	13%	55	22	13%
2017	118	24	20%	37	24	20%
2018	117	25	22%	40	25	22%
2019	102	23	22%	23	23	22%

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az időskorú lakosság egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való maximálisan biztosított. A közösség közlekedés is elérhető mindenki számára, autóbusz, illetve vonat járatokkal el lehet jutni a megyeszékhelyre, és egyéb környező településekre.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (TS 0328)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 5101)	
	Fő	Fő	%
2014	424	107	25,24%
2015	423	104	24,59%
2016	431	67	15,55%
2017	427	65	15,22%
2018	432	65	15,05%
2019	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Sion Idősek Szeretetotthona

Az intézményi munkálatok 1994 év második felében kezdődtek el, 1995. február 1-én megnyitotta kapuit 20 fő rászoruló idős ember előtt a SION Idősek Szeretetotthona. Az eltelt évek során az intézmény sok változáson ment keresztül, amely fejlődését, korszerűsítését szolgálta. 2001. októberében új épületszárnnyal bővült az intézmény, amely 29 embernek adott otthont. Így 49 főre növekedett az ellátottak száma. Ehhez az új beruházáshoz az anyagi javakat a Területfejlesztési pályázatból és jelentős önerőből teremtették elő. 2006-tól már 50 fővel működik az intézmény, jelenleg pedig 70 férőhellyel.

A bentlakást nyújtó intézményi ellátás mellett, nappali ellátást is biztosítanak. Ez elsősorban a saját otthonukban élők részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra. Az idősek klubja 45 fővel működik. 2006.január 1-től Támogató Szolgálat is megkezdte működését, amely Nyírbogdány község közigazgatási területén nyújt segítséget a fogyatékos személyeknek, saját otthonukban. Ez magába foglalja a személyi segítségnyújtást, szállító szolgáltatást és tanácsadást egyaránt.

Általános adatok

Helyszín: Szabolcs-Szatmár-Bereg megye.Nyírbogdány

Étkezés/ellátás: teljes ellátás - napi háromszori főétkezés biztosított, szükség esetén diétás étrend - Saját üzemi konyha van.

Általános: A 70 férőhelyes otthonban az ország bármely területéről tudják fogadni a jelentkezőket. Pszichiátriai és szenvedély betegeket az otthonnak nem áll módjában ellátni.

Étkezés/ellátás

- napi legalább háromszori étkezés (ebből legalább 1 alkalom meleg étkezés, diétás étrend is igényelhető)
- az ellátott személyi szükségleteinek maximális kielégítése (szükség szerint ruházat, illetve textíliával való ellátás, az ellátott személyi és környezeti higiéniájának tisztán tartása, a személyes ruhák mosása, vasalása, ágyneműk cseréje, a szobák takarítása, szellőztetése)
- napi 24 órás szolgálat, szakszerű gondozás, ápolás szakképzett dolgozókkal
- egészségügyi és orvosi ellátás biztosítása: rendszeres orvosi felügyelet biztosítja az ellátottak egészségügyi állapotának folyamatos ellenőrzését, szükség esetén a szakorvosi, kórházi ellátáshoz jutás megszervezését
- egészségmegőrző programokon való részvétel

Szolgáltatások:

A lelki gondozás feladata, az idős emberek lelki irányítása "a bekerülés" traumájának feldolgozásában, magányuk feldolgozásában való mentális támogatás. Az intézmény nagy hangsúlyt fektet, mind az ellátottak, mind pedig a dolgozók mentális támogatására, lelki épülésére egyaránt. Mindezt rendszeresen reggeli áhítatok alkalmával biztosítja az intézményvezető lelkipásztor.

A szociális gondozás feladata: a szellemi hanyatlás megakadályozása érdekében foglalkoztató, képességfejlesztő-és színtentartó programok szervezése.

Egészségügy ellátás feladatai a rendszeres orvosi felügyelet, ápolás-gondozás, szükség esetén kórházi beutalás, valamint gyógyszer és gyógyászati segédeszköz ellátás.

Foglalkoztatás:

A foglalkoztatások megszervezésének a célja, hogy a lakók a meglévő képességeik felhasználásával fenntartsák önbecsülésüket (szükség van „rám” érzés) s egyúttal megőrizték szellemi kondíciójukat.

Speciális jellemzők: az intézmény minden idős lakójának biztosítja vallásának gyakorlását. Erre kiváló alkalmat teremt, a napi rendszerességgel megtartandó áhítat. Rendezvények: az intézmény nagy hangsúlyt fektet, az egyházi és állami ünnepekről való megemlékezésekre egyaránt. Minden évben a helyi általános iskola tanulói, és óvodások műsorai örvendeztetik meg az intézmény lakóit. Ezek az alkalmak, főleg Húsvét, Mikulás napja és Karácsony.

A Karácsonyi ünnepeket az intézmény dolgozóinak műsora teszi még meghittebbé az idősök számára minden évben.

A nyírbogdányi Református Egyház, mint fenntartó minden évben egyházi bált szervez, amelynek bevételét az intézmény fejlesztésére, korszerűsítésére fordítja.

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesítettek átlagos száma	
Év	Időskorúak járadékában részesítettek (évi) átlagos száma (fő) (TS 5701)
2014	2
2015	2
2016	2
2017	n.a.
2018	1
2019	n.a.
Forrás: TeIR, KSH Tstar	

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

6.4.1. számú - Művelődési közintézmények adatai

Év	A nyilvános/települési könyvtárak száma (TS 3801)	A nyilvános/települési könyvtárak egységeinek száma (leltári állomány) (TS 3901)	Muzeális intézmények száma (TS 4001)	Közművelődési intézmények száma (TS 4101)
2014	1	8 799	0	2
2015	1	6 538	0	2
2016	1	6 703	0	2
2017	1	5 732	0	3
2018	1	5 902	0	3
2019	1	n.a.	0	n.a.

Forrás: TEIR

Az életmód egyik fontos tényezője a szabadidő hasznos eltöltésének módja. Az idősökkel való foglalkozás során látható, hogy az érdeklődés és a gondolkodás beszűkülésével erősödik a szokásokhoz és az ismétlődő magatartás-formákhoz való ragaszkodás. Ilyenkor az önállóságot igénylő szellemi műveletekhez szükséges képességek is gyengülnek. Mivel az aktivitás, az aktív társas viszonyoknak a fenntartása meghosszabbítja az ember alkalmazkodóképességét, és ez nemcsak a fizikai, hanem a szellemi tevékenységre is igaz. A szegregáció csökkentéséhez, az esélyegyenlőség növeléséhez hozzájárul, ha az idős ember lehetőséget kap a még meglévő erőforrásai fejlesztéséhez, új erőforrások elsajátításához, felhasználásához.

A Nyírbogdányi Őszikék Nyugdíjas Egyesület és Béke Nyugdíjas Egyesület folytat aktív tevékenységet, valamint a Könyvtár, Információs és Közösségi Hely látja el a közművelődési, könyvtári feladatokat. 2013. január 1-től a Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár szolgáltató helyeként működik. Közel 8000 kötet és tíz -féle folyóirat várja az olvasókat.

c) idők informatikai jártassága

Az idők informatikai jártasságáról nincs felmérésünk, de valószínűsíthető, hogy az idősebb korosztály nem rendelkezik megfelelő informatikai ismerettel.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az idők a bűnelkövetések szempontjából fokozott veszélynek kitett csoport, ezért nagyon fontos az otthonuk védelme, a lakásbetörések megelőzése, a 60 év felettiek áldozattá válásának elkerülése. A személyes biztonságuk és a saját tulajdonuk védelme érdekében segítségnyújtásra van szükségük. Tapasztalataink szerint kevés ismerettel rendelkeznek a potenciális veszélyeket illetően.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
időskori izoláció	infokommunikációs akadálymentesítés megteremtése a célcsoport számára

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Településünkön alapvető cél, hogy a lakosság és köztük a fogyatékossgal élő emberek számára is megteremtődjön az esélyegyenlőség a helyi közösségi élet minden színterén. Alapvető célunk, hogy megteremtsük a szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférést.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A településen nincs olyan cég, társaság, amely az érzékszervi-, látás-, hallás-, szervi-, mozgásszervi fogyatékossgal élő emberek foglalkoztatását (is) felvállalná.

A településen évről-évre magasabb a megváltozott munkaképességű nők száma, mint a férfiaké, összességében a számuk folyamatosan csökken.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 6201)	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 6301)	Összesen
2014	86	123	209
2015	75	111	186
2016	74	94	168
2017	65	89	154
2018	54	84	138
2019	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Sajnos, a fogyatékkal élő emberek fogyatékossguk miatt eleve hátrányt szenvednek a társadalmi foglalkoztatás és munkaerő piac területén. A hátrányos megkülönböztetésre vonatkozóan nincs adatunk.

Azonban az a tapasztalat, hogy a fogyatékos személyeket foglalkoztató munkáltatók elvárásai megegyeznek a többi munkáltatóval, nagy fizikai terhet rónak a fogyatékos személyekre, de ennek ellenére, aki bírja, vállalja a munkát.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 5001)	Egyházi fenntartású intézményben	Civil fenntartású intézményben
2014	55	55	0
2015	48	48	0
2016	48	48	0
2017	55	55	0
2018	46	46	0
2019	n.a.	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; a központi adatokat célszerű bontani a helyi adatszolgáltatók segítségével

A településen fogyatékkal élők nappali ellátása biztosított a Nyírbogdányi Református Egyházközség által, az ellátást igénybe vevők száma az évek során csökkent.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A szociális ellátásokat igénybevevők között nagy valószínűséggel jelen vannak fogyatékos személyek is, nyilvántartott adattal azonban csak az alanyi jogon közgyógyellátásban részesülők, az időskorúak járadékában részesülőkre vonatkozóan rendelkezünk. A fogyatékkal élők legnagyobb részének az egyetlen megélhetési forrása az alacsony összegű nyugdíj, rokkantsági járadék, fogyatékosági támogatás vagy segély.

- Magasabb összegű családi pótlék
- Fogyatékosági támogatás
- Vakok személyi járadéka
- Rokkantsági ellátás
- Közgyógyellátás
- Közlekedési kedvezmény

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A fogyatékos embereket nem azonos szükségletű homogén csoportként kell kezelni. Más és más szempontból akadályozott az ember a közszolgáltatások igénybevétele során, ha mozgássérült, ha siket vagy nagyothalló, ha vak vagy gyengénlátó, ha értelmi fogyatékos vagy autista vagy más nehézséggel küzd. A fogyatékos emberek eltérő szükségleteiből adódóan a közszolgáltatás egyenlő esélyű hozzáférhetősége nemcsak az épület akadálymentesítését jelenti, hanem ezen túl magában foglalja az információkhoz való hozzáférést és kommunikáció lehetőségét is.

A törvényes kötelezettség tehát az, hogy a közszolgáltatást, annak az épületből, az információkból és a kommunikációból álló elemeit a fogyatékos emberek eltérő szükségletei alapján különböző megoldásokkal hozzáférhetővé tegyük.

Az épület és a szolgáltatások szempontjából akkor beszélhetünk teljes körű vagy komplex akadálymentesítésről, ha az épület valamennyi közösségi funkciója, illetve az ott nyújtott

valamennyi közszolgáltatás képességeitől függetlenül mindenki számára elérhető és maga a szolgáltatás igénybe vehető.

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítettség, amelynek betartatása az építésügyi hatóság feladata. Alapelv, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvárásként jelenik meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszere.

A Polgármesteri Hivatal épülete 2010-ben lett akadálymentesítve, 2015-ben pedig külső felújítás, hőszigetelés történt.

A gyermekjóléti szolgálat, védőnői szolgálat, orvosi rendelő csak részben akadálymentesítettek.

Tovább kell lépni a kommunikációs akadálymentesítés megvalósítása terén, valamennyi fogyatékossgal rendelkező személy számára biztosítva a tájékozódás lehetőségét

- A gyengénlátók, színtévesztők számára érzékelhető nagyságban, formában, színben kell elkészíteni a tájékoztatást szolgáló látványelemeket.
- A vakok számára hanggal, tapintható, letapogatható, megfogható elemekkel kell kiépíteni az információs elemeket.
- A hallássérültek számára a hangos információkat szöveggel, képekkel, fénnel kell kiegészíteni. Az egészségügyi ellátásban résztvevőknek figyelemmel kell lenni a fogyatékkal élők érzékenységre, törekedni kell a rehabilitáció, a társadalmi beilleszkedés elősegítésére, és arra, hogy ne erősítsék a betegségtudatot abból kiindulva, hogy a fogyatékossg nem betegség, hanem állapot.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés minden lakos számára biztosított.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

A középületek és a helyi vállalkozók tulajdonában lévő munkahelyek részben akadálymentesítettek.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

Az Önkormányzat tulajdonában lévő járdák, zöldterületek, játszótér felújítása során gondoskodunk a hozzáférés akadálymentességének biztosításáról. Különös figyelmet szükséges fordítani arra, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános alapelveként jelenjen meg – és ezáltal minden vonatkozásban érvényesüljön – az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszere.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Fogyatékkal élők számára egyház által biztosított a nappali ellátás.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Pozitív diszkriminációval kapcsolatban nem rendelkezünk adatokkal.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Egészségkárosodottakat, fogyatékkal élőket érő társadalmi előítéletek	Minél fiatalabb korban megismerkedhessenek a gyermekek azokkal az emberekkel is, aki valamilyen testi és/vagy szellemi fogyatékossgal élnek napjaikat

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

Nyírbogdány Község Képviselő-testülete a helyi önszerveződő közösségek pénzügyi támogatásának rendjéről szóló 3/2020. (II.12.) rendeletével elismeri és támogatja azt a tevékenységet, amelyet a településen működő önszerveződő közösségeik végeznek az önkormányzati feladatok megvalósítása, a polgárok közéletbe való bevonása, a település fejlesztése és szépítése, a környezetvédelem, az arra rászorulókat támogatása, a kultúra és a hagyományok ápolása, a lakosság művelődése, oktatása, szórakozása, sportolása érdekében.

A rendeletben meghatározott támogatások egyes kulturális, hagyományörző rendezvény megtartásához szükséges kiadások részbeni biztosításának fedezetéül szolgálhatnak.

Nyírbogdány településen a civil szervezetek, és az egyház is aktív tevékenységet folytatnak. A település lakossága szívesen vesz részt a civil szervezetek programjain. Az önkormányzat az éves költségvetésében meghatározott kerettámogatással, valamint a rendelkezésére álló infrastruktúrával, s ha szükséges emberi erőforrással is segíti a helyi civilszervezetek munkáját. A településen működő egyesületek minden korosztály számára kínálnak sport, kulturális és közművelődési lehetőségeket.

Jelentős civil szervezetek:

- Béke Nyugdíjas Egyesület
- Ászok a Pályán Kulturális és Szabadidős Egyesület
- Ezüstoffény a Rászorultakért Alapítvány
- Kristály Alapítvány
- Nyírbogdány Község Tehetséges Gyermekeinek Tanulásáért Közalapítvány
- Nyírbogdány Községi Polgárőr Egyesület
- Nyírbogdányi Községi Tűzoltó Egyesület
- Nyírbogdányi Őszikék Nyugdíjas Egyesület
- Rétközi Sólymok Íjász és Hagyományörző Egyesület
- Sportegyesület Nyírbogdány
- Székely Elek Közművelődési Egyesület
- Szent Mihály Családegysület

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

A településen jelen lévő egyházak és civil szervezetek a település életébe, eseményeibe jelentős szerepet vállalnak.

A Református Egyház a településen az idősök ellátásban jelentős szerepet vállal magára. 1995. február 1-én megnyitotta kapuit 20 fő rászoruló idős ember előtt a SION Idősök Szeretetotthona. Az eltelt évek során az intézmény sok változáson ment keresztül, amely fejlődését, korszerűsítését szolgálta. 2001. októberében új épületszárnnyal bővült az intézmény, amely 29 embernek adott otthont. Így 49 főre növekedett az ellátottak száma. Ehhez az új beruházáshoz az anyagi javakat a Területfejlesztési pályázatból és jelentős önerőből teremtették elő. 2006-tól már 50 fővel működik intézmény, jelenleg pedig 70 férőhellyel.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

- Orvosi Ügyeleti Társulás Kemece (Kemece-Beszterec-Kék-Nyírbogdány-Vasmegyer-Tiszarád-Sényő-Kótaj) Kemece székhellyel
- Nyírségi Vízgazdálkodási Társulat
A Nyírségi Vízgazdálkodási Társulat 1977-ben a jogelőd Tisza-Rétközi Vízgazdálkodási Társulat és a Kelet-Nyírségi Vízrendező és Vízhasznosító Társulat egyesítésével jött létre. A társulat az állam és az érintett települési önkormányzat költségvetési hozzájárulásából, egyéb támogatásokból, továbbá a vállalkozásból származó eredményéből végzi közcélú tevékenységét. Tevékenységük jelentős része arra irányul, hogy a Társulat tagjait a vízgazdálkodási célok érdekében mozgósítsák, hogy a kezelésükbe tartozó vízellátási munkák állandó fenntartásával segítsék az egész vízgyűjtőben meglévő vízrendszer harmonikus működését.
- Első Nyírségi Fejlesztési Társulás
Az Első Nyírségi Fejlesztési Társaság egyesület formájában működő szervezet, mely Nyíregyháza és a környező 11 település összefogásával 1993-ban alakult, jelenleg 18 tagot számlál.
Az egyesület fő küldetése a települések összefogásával, koordinálásával azon feladatok ellátása, melyeket önállóan, szűkös anyagi helyzetükből kifolyólag nem képesek megvalósítani. Cél a tagtelepülések és a régióban működő civil szervezetek esélyegyenlőségének, közös érdekképviselésének megteremtése, továbbá elősegíteni a partnerség kialakulását a három szektor (állam, civil, piac) között, hozzájárulni a közösségi célokat szolgáló szervezetek sikeres működéséhez.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Nem áll rendelkezésünkre adat arra vonatkozóan, hogy Nyírbogdányban hány fő vallja magát roma kisebbséghez tartozónak. A településen működik Roma Nemzetiségi Önkormányzat mely, szorosan együttműködik a köznevelési és szociális intézményekkel, aktívan részt vesz a közfoglalkoztatásban, illetve közösségi programok szervezésében.

Az Önkormányzat együttműködési megállapodás keretében a Roma Nemzetiségi Önkormányzat működési feltételeit biztosítja, támogatja a pályázati tevékenységében, a tevékenységek finanszírozáshoz nyújt kiszámítható támogatást.

Az RNÖ és az Önkormányzat közös célja minden egyes programokkal, intézkedésekkel:

- A gyermekek tanulmányi eredményeinek javítása, készség és képességfejlesztés, korrepetálás, pótvizsgára való felkészítés.
- Roma identitás elmélyítése, példaértékű roma emberek bemutatásával.
- Szabadidős tevékenységek biztosítása, melyeken keresztül erősítjük szocializációs, verbális, manuális fejlődésüket.
- A halmozottan hátrányos helyzetű fiatalok körében a bűncselekmények csökkentése.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

- Ászok a Pályán Kulturális és Szabadidős Egyesület

Szabadidős, sport és kulturális tevékenységekre irányuló programok szervezése, lebonyolítása, az ehhez kapcsolódó pályázatok készítése. Szervezett szabadidős, kulturális tevékenységek biztosítása. Szabadidős és hobbitévékenység, sportélet támogatása, ismeretterjesztés, környezetvédelmi tevékenység, érdekképviselés, nemzetközi tevékenység, kulturális tevékenység. Képzések, tréningek szervezése, lebonyolítása, oktatás, egyéb közösségi célú szolgáltatás, kiadvány és adatbázis szerkesztése, készítése

- Nyírbogdány Község Tehetséges Gyermekének Tanulásáért Közalapítvány

A közalapítvány célja: ösztönözze az embereket, azok csoportjait, közösségeit a jogi és nem jogi személyeket Nyírbogdány község tehetséges gyermekei tanulásának elősegítésére és támogatására.

Céljai szerint kiemelten támogatja:

- a tanulás költségeit,
- helyi általános iskolában a közösségi életterek (klubok, szakkörök, stb.) kialakítását, fejlesztését,
- sport objektumok kialakítását,
- sporttevékenységet, versenyeket.

- A Nyírbogdány Községi Polgárőr Egyesület

Az Egyesület feladatai között szerepel a bűnmegelőzés és a közrendvédelem érdekében önkéntes társadalmi tevékenységet kifejtő személyek működésének támogatása, munkájuk összehangolása. E személyek működéséhez nélkülözhetetlen egységes jogi szabályozás és jogi védelem kidolgozása és alkalmazásának elősegítése, érdekeik képviselése és védelme.

- A Nyírbogdányi Községi Tűzoltó Egyesület

Célja a jogszabályban meghatározott tűzvédelmi feladatok helyi megvalósításának társadalmi elősegítése és ennek ellátására önként jelentkezők szervezése, egyesítése. Tagjainak közösségi életre történő nevelése. Szervezett keretek között- tagjai tűzvédelmi szakismeretének rendszeres növelése, a helyi tűzmegelőzési és tűzoltási tevékenységek biztosítása

- A Nyírbogdányi Őszikék Nyugdíjas Egyesület

Tevékenysége a nyugdíjasok, illetve az időskorúak emberi, állampolgári, társadalmi és anyagi jogainak érvényre juttatása, érdekeinek egyéni és kollektív védelme, valamint képviselése. Különös figyelmet fordít az idősök társadalmi megbecsülésének erősítésére, egészségvédelmére, kulturális igényeinek lehetőség szerinti kielégítésére, szociális helyzetük figyelemmel kísérésére.

- A Rétközi Sólymok Íjász és Hagyományőrző Egyesület

2011-ben, mint Bogdán Vezér Sólymai Íjász és Hagyományőrző baráti társaság működött, 2013-ban pedig egyesületté alakult.
A 2011.09.24-i nyírbogdányi falunapon mutatkoztak be először, bárki, akinek kedve volt, kipróbálhatta az íjászatot.

Az egyesület célja:

- a X. századi íjászhagyományok megőrzése, honfoglaló őseink emlékének ápolása
- az íjászat népszerűsítése
- a tradicionális íjászatot szerető emberek összefogása
- rendezvényeken való részvétel, karitatív szervezetekkel, más hagyományőrző szervezetekkel való együttműködés

- íjászbajnokságokon való részvétel
- kapcsolatteremtés a hasonló célkitűzéssel alakult társadalmi szervezetekkel, valamint az érdeklődő, befogadó közönnyel
- utánpótlás nevelés, új tagok toborzása.

Évente néhány alkalommal meghívásra részt vesznek rendezvényeken, illetve rendszeresen részt vesznek a környékbéli és távolabbi íjászbajnokságokon. Tagja a Keleti Gyepűnek, ami több hasonló egyesületet fog össze Hajdú, Borsod és Szabolcs megyéből. Tagjainak száma 11 fő.

- A Sportegyesület Nyírbogdány

Az egyesület célja a rendszeres sportolás, versenyzés, testedzés, felkészülés, felüdülés, a szabadidő helyes eltöltésének biztosítása. Nyírbogdány diáksportjának fellendítése elsősorban tömegsport szinten, továbbá labdarúgás, atlétika, kézilabda sportágak tekintetében. Hazai és nemzetközi sportkapcsolatok létesítése és fenntartása. Klubszerű öntevékeny közösségi élet kibontakoztatása.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

For-profit szereplők részvételéről a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában adattal nem rendelkezünk. A for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában leginkább pályázatokban való részvételkor jellemző.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A helyzetelemzés előkészítésben részt vehetnek a településen dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közművelődési szakemberek. Módszere a kapcsolattartás az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd program tervezet véleményezésére koncentrálódott. Az esélyegyenlőségi program előkészítésének folyamatában nagy hangsúly helyeződött a minél szélesebb körű adatgyűjtés megszervezésére.

A dokumentum készítéséhez szükséges adatok, információk gyűjtése a dokumentum készítője a Polgármesteri Hivatal dolgozóival szoros együttműködésében valósult meg.

b) az *a)* pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Nagyon fontos feladat annak segítése, hogy egyre több ember számára nyíljon meg a lehetőség arra, hogy csak a saját egyéni érdekeit és boldogulását szem előtt tartó fogyasztóból a döntéseiért, a környezetéért, és a közösségért felelősséget vállaló tudatos állampolgárrá váljon.

Nyírbogdány Esélyegyenlőségi Intézkedési Tervének megvalósulásáért az egész helyi társadalom felelősségét, kontroll szerepének tudatosítását kiemelten szükséges kezelni.

A honlapon az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőség folyamatokat, intézkedéseket megismerik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	- Magas számú szakképzetlen munkaerő, munkalehetőség hiánya - A nyilvántartott álláskereső és hátrányos helyzetben lévők alacsony iskolai végzettsége, analfabétizmus, magatartásproblémák	- Településen élők foglalkoztatottságának bővítése. - A fiatalok iskola elhagyásának megakadályozása a szülő és gyermek folyamatos tájékoztatásával, felvilágosításával. Beilleszkedés elősegítése, gátlások, szorongások feloldása
Gyermekek	- Folyamatosan jelentkező probléma a fejtetű. Ennek oka az igénytelen tisztátlan lakókörnyezet, illemhelyek hiánya, szemetelés, hulladékgyűjtés hiánya - Nem megfelelő szülői gondoskodásból eredő magatartásproblémák a gyermek részéről	- A problémával rendszeresen küzdő családok számára tanácsadás biztosítása. - Fiatalok érzékenyítése az idősebb korosztály iránt, szemléletmódjának alakítása.
Idősek	Időskori izoláció	Infokommunikációs akadálymentesítés megteremtése a célcsoport számára.
Nők	- Magas a női munkanélküliek száma - Korai gyermekvállalás/felelőtlen gyermekvállalás, életvezetési ismeretek hiánya	- Tájékoztatás a támogatási lehetőségekről. Nők vállalkozóvá válásának, önfoglalkoztatásának ösztönzése, elhelyezkedésének elősegítése - Tudatos gyermekvállalás megteremtése, felvilágosító előadások szervezése, hatékonyabbá tétele, háztartási, életvezetési ismeretek bővítése
Fogyatékkal élők	Egészségkárosodottakat, fogyatékkal élőket érő társadalmi előítéletek	Minél fiatalabb korban megismerkedhessenek a gyermekek azokkal az emberekkel is, aki valamilyen testi és/vagy szellemi fogyatékkal élnek napjaikat

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	1. Állásbörzék szervezése a lakosság részére 2. Közösségépítő Kreatív Foglalkozások	1. Felelős: Polgármester Partner: A településen és vonzáskörzetében lévő munkáltatók 2. Felelős: Polgármester Partner: Könyvtár dolgozói
Gyermekek	1. Esélyóra 2. Szabaduljunk meg a hivatlan vendégektől	1. Felelős: Polgármester Partner: Családsegítő Szolgálat munkatársa 2. Felelős: Polgármester Partner: Védőnő
Idősek	1. „Kattintsunk Együtt!”	1. Felelős: Polgármester Partner: Könyvtár dolgozói
Nők	1. Hétköznapi Praktikák 2. Munkavállalást elősegítő tréning	1. Felelős: Polgármester Partner: Családsegítő Szolgálat munkatársa 2. Felelős: Polgármester Partner: Könyvtár dolgozói
Fogyatékkal élők	1. Érzékenyítés 2. Sorstársként a fogyatékosokról, egy rendkívüli osztályfőnöki óra keretében	1. Felelős: Polgármester Partner: Családsegítő Szolgálat munkatársa 2. Felelős: Polgármester Partner: Családsegítő Szolgálat munkatársa

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák is egyenrangú tagjai a település közösségnek. Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők is felzárkózzanak az átlag életszínvonalhoz. Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek alapfokú oktatását és nevelését. Folyamatosan odafigyelünk az idősekre, biztosítva részükre az aktív egészséges időskort. Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén az esélyegyenlőséget az élet minden területén. Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők életminőségének javítására.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
0. Település szintű probléma										
1	Helyi Termelői Piac bővítése	A helyi termelői piac kapacitása a megnövekedett igények miatt már nem megfelelő	A 2018-ban átadott helyi termelői piac bővítése új szegmensekkel.		A 2018-ban átadott helyi termelői piac kapacitásának bővítése új szegmensekkel a megnövekedett igények miatt.	Polgármester	2025.04.30.	Megvalósulási tervdokumentáció, Teljesítés igazolás, Átadási dokumentumok, Teljesítmény nyilatkozatok	Pályázati forrás	5 év
2	Az infrastruktúra javítása	Rossz minőségű utak, járdák, közterületek, mezőgazdasági utak	Utak minőségének javítása, járdafelújítás, közterületek karbantartása		Az utak, járdák karbantartása, felújítása, közterületek gondozása, belterületi utak felújítása, mezőgazdasági utak állapotának megóvása	Polgármester	2025.04.30.	A felújított, karbantartott utcák száma, utak hossza	Pályázati forrás	5 év
3	Az infrastruktúra javítása - kerékpárút	Nyírtura-Nyírbogdány között, illetve Kék Irányába nem megfelelőek az utak a kerékpárosok számára	A biciklizők helyzetének megkönnyítésére és normalizálására új kerékpárutak létesítése.		A kerékpáros közlekedéssel élhetőbbé válik a lakóhely, az emberi kapcsolatok kiteljesednek, a közösségek megerősödnek. A település közlekedési rendszere átalakul, biztonságosabbá, csendesebbé, nyugodtabbá válik.	Polgármester	2025.04.30.	A megépült kerékpárutak hossza.	Pályázati forrás	5 év
4	Gyártelepi csapadékvíz	A Gyártelepen a csapadékvíz nem megfelelő	A település csapadékvíz elvezető rendszer kiépítése		Gyártelepi csapadékvíz elvezető rendszer kiépítése	Polgármester	2025.04.30.	A megépített csapadékvíz	Pályázati forrás	5 év

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
								elvezető rendszer hossza, minősége.		
5	Közösségi szintű, rendezvényház létrehozása	Közművelődés, kultúra, szolgáltatások terén szükséges fejlesztési igények	A településen élők életminőségének javítása, a település vonzóbbá tétele		A helyi szükségletekhez igazított tényleges közösségi jellegű funkciókkal és használati bíró terek létrehozása	Polgármester	2025.04.30.	Közművelődés, kultúra, szolgáltatások terén létrejött fejlesztések	Pályázati forrás	5 év
6	Újabb ipari területek kijelölése, infrastruktúra kiépítése	Szükséges a település vonzóbbá tétele a gazdasági élet meghatározó szereplői számára	Mikro-, kis- és közép vállalkozások fejlesztése		Újabb ipari területek kijelölése, infrastruktúra kiépítése a mikro-, kis- és közép vállalkozások fejlesztése érdekében	Polgármester	2025.04.30.	A településen lévő mikro-, kis- és közép vállalkozások száma		5 év
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Állásbörzék szervezése a lakosság részére	Magas számú szakképzetlen munkaerő, munkalehetőség hiánya. A nyilvántartott álláskereső és hátrányos helyzetben lévő alacsony iskolai végzettsége, analfabétizmus.	Településen élők foglalkoztatottságának bővítése.		A településen és vonzáskörzetében lévő munkáltatók megkeresése az állásbörze megszervezéséhez A település lakóinak tájékoztatása az állásbörzéről és a munkalehetőségekről	Polgármester	2025.04.30.	A programban résztvevők száma	A megvalósításhoz a Hivatal részéről kapcsolattartó személy folyamatosan rendelkezésre áll	I Hosszú távon fenntartható viszonylag alacsony saját forrás igénybevétele mellett
2	Közösségépítő Kreatív Foglalkozások	A nyilvántartott álláskereső és hátrányos helyzetben lévő alacsony iskolai végzettsége, analfabétizmus, magatartásproblémák	Beilleszkedés elősegítése. Gálások, szorongások feloldása. Elhelyezkedéshez szükséges pozitív hozzáállás kialakítása. Problémamegoldó képesség javítása. A		Az évszaknak és/vagy ünnepnek megfelelő kézműves programok szervezésével társas kapcsolatok generálása	Polgármester	2025.04.30.	A programban résztvevők száma	Külső szakember bevonása nélkül két könyvtári dolgozó szabad kapacitására és kreativitására van szükség. A hasznosítható szelektív hulladékból	Hosszú távon fenntartható viszonylag alacsony saját forrás igénybevétele mellett

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
			beszűkült komfortzónából való kimosztás. Társas kapcsolatok generálása.						felhasználása. Saját ötleteket és az internetről letölthető sablonokat használata.	

II. A gyermekek esélyegyenlősége

1	Esélyóra	Nem megfelelő szülői gondoskodásból eredő magatartásproblémák a gyermek részéről	Fiatalok érzékenyítése az idősebb korosztály iránt. Az esélyórák célja a fiatalok szemléletmódjának alakítása, az esetleges bennük élő tévhitek, előítéletek eloszlatása, a tolerancia erősítése.		A szakember által vezetett csoportokban a fiatalok jobban megismerik az öregedés folyamatát, az idős emberek szükségleteit és elfogadható velük, hogy ez a korosztály hasznos társadalmi csoport hazánkban. Az esélyórák által formálódik a gyermekek és fiatalok szemléletmódja, eloszlanak az esetleges bennük élő tévhitek, előítéletek, toleranciájuk erősödik.	Polgármester	2025.04.30.	A programban résztvevők száma	A megvalósításhoz a Családsegítő Szolgálat részéről kapcsolattartó személy folyamatosan rendelkezésre áll. A helyszín az Általános Iskola	Hosszú távon fenntartható viszonylag alacsony saját forrás igénybevétele mellett
2	Szabaduljunk meg a hivatlan vendégektől	Folyamatosan jelentkező probléma a fejtető. Ennek oka az igénytelen tisztátalan lakókörnyezet, illetlen helyek hiánya, szemetelés, hulladékgyűjtés hiánya	Higiéniai alapok megismerése, elsajátítása		Folyamatosan jelentkező probléma már csecsemőkorban, továbbá az óvodás és iskolás korú gyermekek körében a fejtető. Ennek fő oka a gyermekek körében a rossz, füstös, és nem higiénikus lakókörnyezeti	Polgármester	2025.04.30.	A programban résztvevők száma, a fejtetveség előfordulása	A megvalósításhoz a Hivatal részéről kapcsolattartó személy folyamatosan rendelkezésre áll	Hosszú távon fenntartható viszonylag alacsony saját forrás igénybevétele mellett

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetésében feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
					adottság. A problémával rendszeresen küzdő családok számára tanácsadás biztosítása.					
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Hétköznapi Praktikum	Korai gyermekvállalás/felelőtlen gyermekvállalás. Életvezetési ismeretek hiánya	Tartós munkanélküli vagy inaktív nők háztartási és életvezetési ismereteinek bővítése. Családtervezés, tudatos gyermekvállalás megismerése		A program az alábbi területeken nyújt segítséget: családtervezés, önismeret, csoportépítés; higiénia; élet- és háztartásvezetési ismeretek; napirend; élelmiszerek tartósítása; egészséges táplálkozás; kertművelés; öltözködés, szépitkezés; saját készítésű használati és disztárgyak; otthoni betegápolás.	Polgármester	2025.04.30.	A programban résztvevők száma	A megvalósításhoz a Családsegítő Szolgálat részéről kapcsolattartó személy, A helyszín a könyvtár, művelődési ház	A fenntarthatóságnál nincs akadályozó tényezője
2	Munkavállalást elősegítő tréning	Magas a női munkanélküliek száma	Településen élők nők elhelyezkedési esélyeinek javítása		Tanácsadás szervezése nők részére, amely segítséget nyújthat: • személyiségének jobb megismerésében, • belső erőforrásainak feltárásában, • pályaválasztásának, pályamotivációjának, • tisztázásában, •	Polgármester	2025.04.30.	A programban résztvevők száma	A megvalósításhoz a Hivatal részéről kapcsolattartó személy folyamatosan rendelkezésre áll	Hosszú távon fenntartható viszonylag alacsony saját forrás igénybevétele mellett

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
					esetleges kudarcai feldolgozásában, • bizonytalan vagy megingott jövőkép helyreállításában, • motivációinak megerősítésében, • munkavégzési és alkalmazkodási készségei fejlesztésében, • egyéni életút kiteljesítéséhez szükséges távlati célok megfogalmazásában, • a munka világába való visszataláláshoz vezető út konkrét lépéseinek kidolgozásában, • Önéletrajz írásban					
IV. Az idősek esélyegyenlősége										

I	„Kattintsunk Együtt!”	Időskori izoláció	Számítástechnikai kompetenciák és az internet használatának elsajátítása idősekben az élethosszig tartó tanulás értelmében/ keretein belül/ vonzataban. A program legnagyobb célja az, hogy az idősek, jelen esetben a 65 év feletti emberek is képesek legyenek arra az információ		A 65 év feletti, értelmiségileg nem korlátozott, szellemileg ép idősek személyek vehetnek részt a programban, akik tanulásra motiváltak, akiket érdekel a számítógép és az internet használata, 60-65 év feletti emberek, akik még motiváltságot éreznek	Polgármester	2025.04.30.	A programban résztvevők száma	A könyvtári dolgozók szabad kapacitása. Önkéntesek bevonása Eszközигények: - Hordozható számítógépek (laptopok), - egér - esetlegesen mikrofon, webkamera - előre legyártott segédletek (billentyűparancsok) Hosszú távon fenntartható viszonylag alacsony saját forrás igénybevétele mellett
---	-----------------------	-------------------	---	--	--	--------------	-------------	-------------------------------	--

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetésében feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
Intézkedés sorszáma					az új ismeretek megszerzéséhez, a tanulásához. Igénylik a napi aktuális információk megszerzését, ezért az infokommunikációs akadálymentesítés biztosítása elengedhetetlen számukra.				- Írószközök, - szemléltető eszközök (rég, nem működő számítógépek alkatrészei) - világítás, fűtés - asztal, - székek	
V. A fogvatékkal élők esélyegyenlősége										
I	Érzékenyítés	Nem megfelelő szülői gondoskodásból eredő magatartásproblémák a gyermek részéről	Fontosnak tartjuk, hogy minél fiatalabb korban megismerkedhessenek a gyermekek azokkal az emberekkel is, akik valamilyen testi és/vagy szellemi fogyatékkal élők napjainkban. Ezért az általános iskolás tanulók mellett óvodás korú gyermekeket is bevonunk a program megvalósításába.		Sportdelután óvodások, általános iskolás tanulók és fogvatékosokkal élőknak részére. Az ép fiatalok részéről probléma lehet a fogvatékosokkal való bánásmód, az együttes tevékenység végzése, míg a fogvatékos fiatalok részéről probléma lehet az együttműködés az ép fiatalokkal.	Polgármester	2025.04.30.	A programban résztvevők száma	A megvalósításhoz a Családsegítő Szolgálat részéről kapcsolattartó személy folyamatosan rendelkezésre áll. A helyszín az Általános Iskola, Sportpálya	A fenntarthatóságnál nincs akadályozó tényezője

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
2	Sorstársként a fogyatékoságról, egy rendkívüli osztályfőnöki óra keretében	Nem megfelelő szülői gondoskodásból eredő magatartásproblémák a gyermek részéről	Az elfogadás elősegítése gyerekkortól. Rendkívüli osztályfőnöki órák tartása, az integráció erősítése.		A program formája lehet az osztályfőnöki óra, de lehetőség van más délutáni program keretében történő találkozásra megszervezésére is, elsősorban a felsősök számára.	Polgármester	2025.04.30.	A programban résztvevők száma	A megvalósításhoz a Családsegítő Szolgálat részéről kapcsolattartó személy folyamatosan rendelkezésre áll. A helyszín az Általános Iskola, Sportpálya	A fenntarthatóságnál nincs akadályozó tényezője.

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri a partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

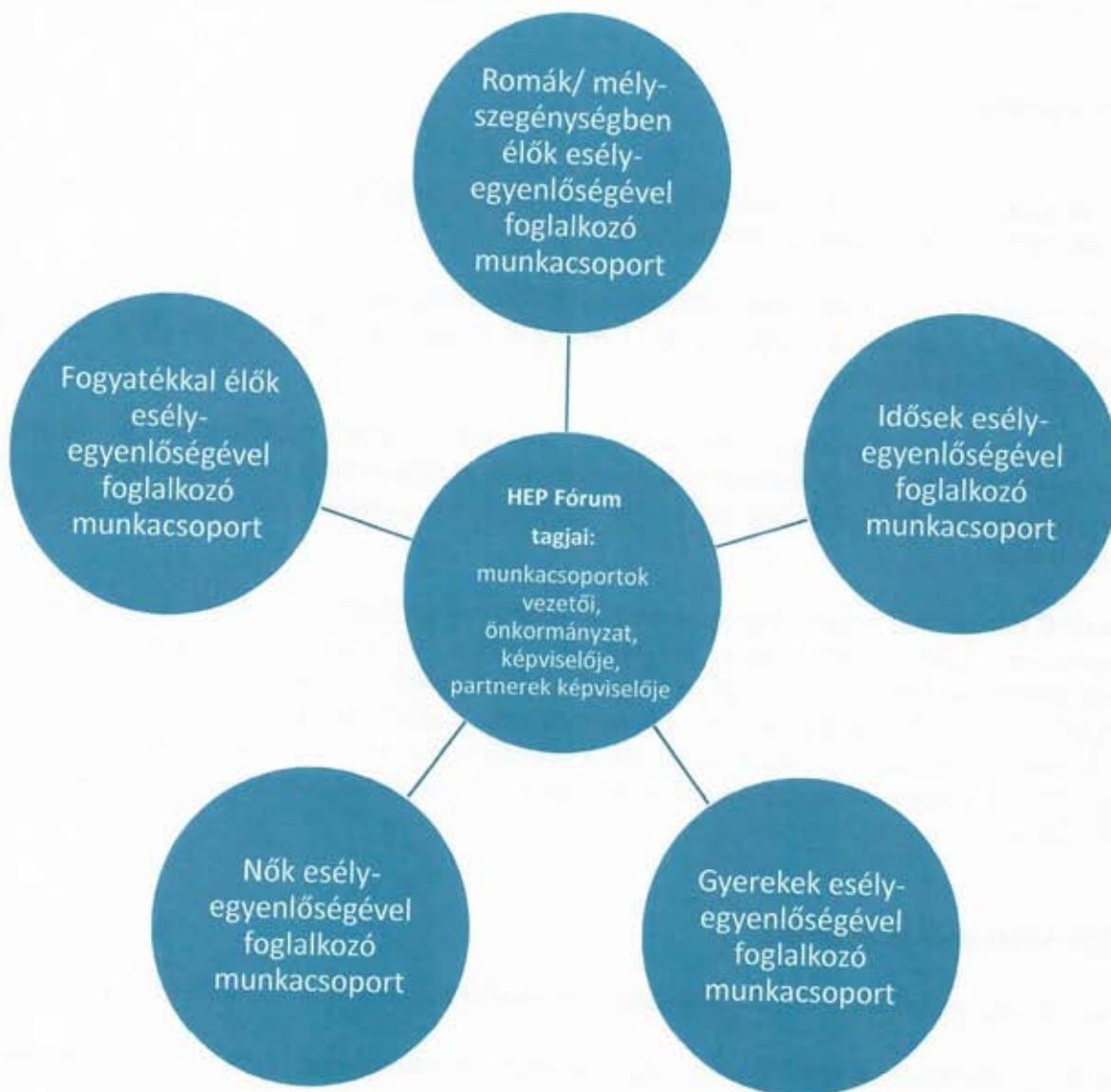
A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az

Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és az intézmények dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve az intézmények vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és az intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és intézményekkel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

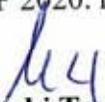
Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Nyírbogdány község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. tv 46.§ (4) bekezdésében – veszélyhelyzetben – kapott felhatalmazása alapján a **Polgármester:** a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) 50/2020. (IV.28) számú határozatával elfogadta.

A HEP 2020. május 1. napján lép hatályba.

Lisovszki Tamás
polgármester

dr. Mátyás B. Szabolcs
jegyző